

XADONIA

OBČASNÍK STUDENTŮ, PEDAGOGŮ A PŘÍZIVCŮ VYSOKÉ ŠKOLY FINANČNÍ A SPRÁVNÍ

06|2021

Strana 04

**Postoje studentů
k on-line výuce**

Strana 13

**Hodnocení kvality
výzkumu**

Strana 22

**Ze studentky
kvestorkou**

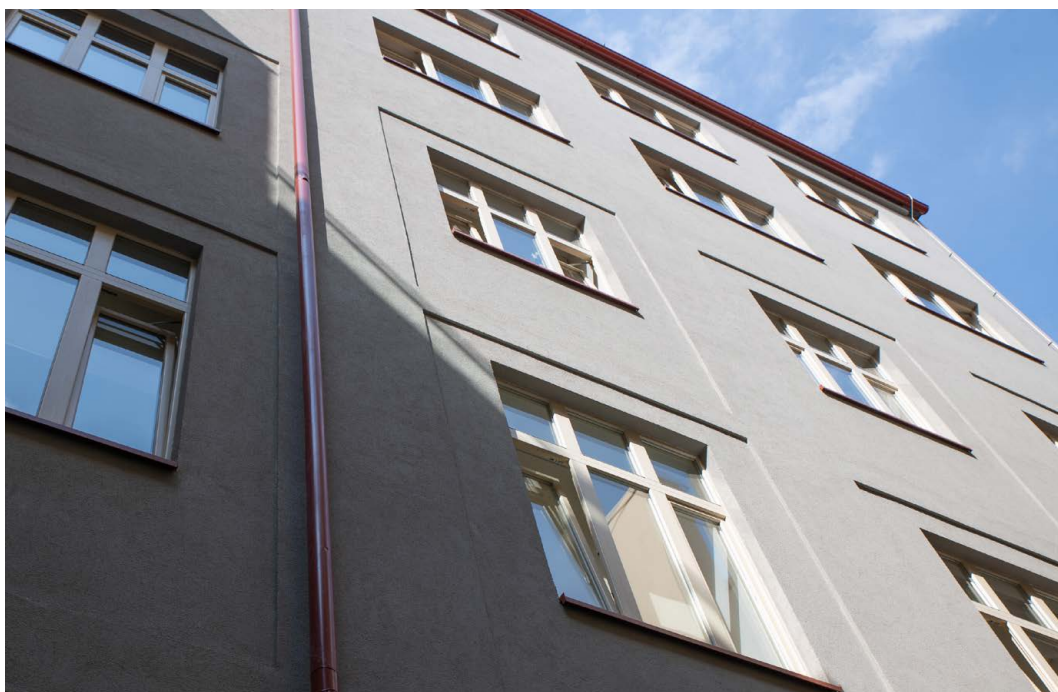
VYSOKÁ ŠKOLA FINANČNÍ A SPRÁVNÍ

STUDUJEŠ V PRAZE?

Ubytujeme tě!

bydlení na úrovni na Praze 5

Info: campus@vsfs.cz, telefon: 210 088 849

www.campusvsfs.cz

Editorial

Obsah

Vážení a milí čtenáři Xadonie,

pokud čtete tyto řádky, držíte Xadonii v rukách pouze virtuálně. Poprvé v její historii ji nevydáváme v tištěné, ale pouze v elektronické podobě. Je to důsledek předchozích měsíců, které nepřály osobním setkáním. Naše budovy

zely prázdnotou a po studentech jsme tesknili i my. Tištěnou Xadonii neměl kdo číst, ke svým čtenářům se musela dostat jinými cestami. A tak jsme se rozhodli jít s dobou a náš časopis vyslat do světa nul a jedniček. Uvidíme, jak se tato změna formy osvědčí.

Se stále trvajícím smutkem přinášíme v tomto vydání nekrolog prof. Mojžíra Helíska. Nepatřila jsem k jeho nejbližším spolupracovníkům, přesto mi, vážení čtenáři, dovolte malé ohlédnutí. V panu profesorovi jsem poznala člověka vnitřně zcela poctivého, spravedlivého, hledajícího dokonalost ve světě, který rozhodně dokonalý není. Mnozí jej považovali za snad až příliš upjatého, já jsem měla tu čest poznat i jeho (skoro se chce říct) šibalský smysl pro humor, který nevyvěral často, ale o to jasněji. Mrzí mě, že už nikdy neuslyším jeho „paní Magdo“, které znělo jako vyznamenání. Jsem si jistá, že když zde napíšu „Nezapomeneme“, budu mluvit za mnohé.

Život univerzity však kypí dál s dravostí, kterou sebou nese mládí získávající zde své první zkušenosti. Malou ochutnávku vám v mnoha našich článcích přinášíme na následujících stránkách.

Hezké čtení

Vaše

Magdalena Straková

TĚMA VYDÁNÍ

Postoje studentů VŠFS k on-line výuce

Jak jsme dělali televizní pořady

Modelem budoucnosti je nejistota

Intuitivně jsem cítil potřebu dalšího vzdělání

Jeden studijní program nestačí

|04|

|07|

|09|

|10|

VĚDA A VÝZKUM

(Ne)konečný výsledek mezinárodního

hodnocení kvality výzkumu

|13|

ZE ŽIVOTA UNIVERZITY

Úspěšné habilitace

Katedra jazyků zvládá on-line výuku na výbornou

Museli jsme se naučit žít jinak

Jak pandemie ovlivnila výuku 29. cyklu

Konference Finanční trhy 2021

Ze studentky vedoucí představitelkou školy

Příměstský tábor s příchutí tajemné čínské kultury

|15|

|17|

|18|

|20|

|21|

|22|

|24|

SPOLEČENSTVÍ ŠKOL

Maturity v covidové době

Solidarita zdravotníkům

|26|

|27|

PERISKOP

Smlouva o péči o zdraví

Paul Uhlenhuth - rozlišení lidské a zvířecí krve

|28|

|31|

XADONIA

Vydává: Vysoká škola finanční a správní, a. s., se sídlem Estonská 500, 101 00 Praha 10, IČ: 04274644. **Redakční rada:** Eduard Bruna, Ondřej Roubal, Martin Švehla, Magdalena Straková (šéfredaktorka), Bohuslava Šenkýřová. Veškeré informace v tomto občasníku jsou bez záruky. Přebírání materiálů je povoleno s prokazatelným souhlasem autora a redakční rady. **Grafika a sazba:** David Urbanczyk. Nepodepsané příspěvky jsou autorizovány redakcí. **E-mailová adresa:** magdalena.strakova@vsfs.cz. **Registrace:** MK ČR E 13466. **Ročník:** 16. **Periodicita:** 3 čísla za rok. **Publikováno:** 30. 6. 2021.

Postoje studentů VŠFS k on-line výuce

Ondřej Roubal // text
Archiv // foto

V roce 2020 procházel svět globální změnou. Onemocnění COVID-19 ohrožuje zdraví celých populací a stává se vážnou civilizační hrozbou. Zřetelná jsou rizika devastace nejen ekonomického systému, ale i narušení kulturních rámců života, eroze mezilidských vztahů, v neposlední řadě patologických projevů duševního prožívání na úrovni individuálních životů v sociálně uzavřeném a kulturně omezeném prostředí.

Životy pandemií zasažených populací tak procházejí dramatickými kvantitativními i kvalitativními proměnami na makro i mikroúrovni své existence. Vlády jednotlivých zemí zavádějí nejrůznější epidemiologická opatření a související legislativní nařízení dramaticky limitující sociální kontakty a fyzickou mobilitu obyvatel. V České republice, podobně i jako v dalších evropských zemích, dochází v průběhu března k realizaci prvních vládních opatření, reagujících na zcela evidentní a rychle se zhoršující stav pandemické situace. V první polovině března jsou tato vládní opatření Ministerstva zdravotnictví ČR aplikována i na oblast vzdělávacího systému.

Nejen vysoké školy jsou v rychlém sledu událostí a bez možnosti přípravy systémových změn organizace výuky, transformují standardní kontaktní vyučování, založené na intenzivním pravidelném osobním setkávání vyučujících a studentů k distančním formám on-line výuky. Vysoké školy a univerzity tak v polovině letního semestru 2020 procházejí v tzv. první vlně koronavirové pandemie radikální změnou systému vedení přednášek a seminářů, konzultací, zkoušení, včetně změn v dalších doprovodných službách studentům (knihovnické služby, služby studijního oddělení apod.). Adaptace škol na tyto změny dnes můžeme na základě vzájemného, spíše jen neformálního sdílení dosavadních zkušeností hodnotit jako velmi různorodé, vyznačující se zaváděním vlastních inovativních prvků a systémových přístupů s nesterjnou mírou kreativity a různorodou aplikací komunikačních platforem a distančních nástrojů výuky. Studenti jsou tak na různých typech škol vystaveni pestrému prostředí charakteru distančního vzdělávání, rodícího se v rychlém tempu změn a bez možnosti přípravy i na těch školách, které doposud s těmito formami vzdělávání měly jen minimální či dokonce

žádnou zkušenost. Některé školy proto preferovaly mnohem větší důraz na samostudium a v různých intervalech komunikovaly studentům různá zadání úkolů, prezentace přednášek, další studijní podklady a odborné zdroje k účelům vlastní samostatné studijní přípravy. Jiné školy různě kombinovaly režim samostudia a průběžného zadávání a kontroly studijních úkolů s paralelním zaváděním on-line přednášek, často jen některých vybraných předmětů studijních plánů a to i z důvodu nedostatečné infrastruktury technologického vybavení IT nástrojů, včetně technického zázemí a možností k on-line výuce v prostředí home office. Nutno zmínit, že v obchodní síti byla již v této době dostupnost IT techniky omezená a to z důvodů rychle se zvyšujícího zájmu o IT vybavení nejen škol, ale i firem, hojně zavádějících home office a celkově intenzifikující digitalizaci korporátní komunikace, vyžadující adekvátní vybavení v podobě kamer, mikrofonů, notebooků apod.

V průběhu první vlny pandemie COVID 19 je situace vzdělávacího procesu vysokých škol spíše nejednoznačná, zřetelné jsou prvky improvizace, intuitivního přístupu a hybridizace výuky kombinující různé metody on-line

výuky, samostudia a zkoušení. Přechod k distanční výuce zafungoval v jarní vlně pandemie nejednoznačně, a sloužil spíše jako nedobrovolná pilotní příprava škol k tomu, co mnozí očekávali začátkem dalšího akademického roku. Tato skeptická očekávání se bohužel naplnila, a zimní semestr akademického roku 2020/2021 proběhl v kontinuálním režimu on-line výuky na všech vysokých školách a univerzitách v ČR a to bez jakékoli ani průběžné možnosti kontaktní výuky, kromě limitované možnosti osobního zkoušení v prosinci 2020 a lednu 2021.

Anonymní dotazníkové šetření mezi studenty VŠFS

Rozhodli jsme se v průběhu zimního semestru 2020 realizovat na Vysoké škole finanční a správní anonymní dotazníkové šetření s cílem identifikovat postoje a názory našich studentů k vybraným prvkům on-line výuky a jejímu významu, přínosu a efektivitě v procesu akademického vzdělávání. Na základě těchto empirických zjištění lze dále do jisté míry predikovat zájem studentů o formy on-line výuky v dalších etapách studia a usnadnit strategické rozhodování managementu školy k jejich případnému pevnějšímu a trvalejšímu ukotvení do standardního režimu kontaktního studia. Výsledky této ankety nás upevnily v přesvědčení předložit začátkem letního semestru Národnímu akreditačnímu úřadu akreditační žádost distanční formy studia v programech Marketingová komunikace a Ekonomika a management v české a anglické verzi. Věříme, že budeme úspěšní a obohatíme portfolium možností studovat naši univerzitu i distančně.

Anonymní dotazníkové šetření bylo designováno pro všechny studenty a zasahovalo tak studentskou populaci prezenční i kombinované formy studia v celkem 8 studijních programech na Fakultě ekonomických studií a Fakultě právních a správních studií. Možnost vyplnění dotazníku dostalo celkem 2,865 studentů v rámci studijních programů Marketingové komunikace, Ekonomiky a managementu, Financí, Aplikované informatiky, Bezpečnostně právních studií, Kriminalistiky a forenzních disciplín, Práva v podnikání. Studijní programy Marketingová komunikace a Ekonomika a management se navíc vyučují i v anglické jazykové mutaci, studijní program Finance dále i v doktorském stupni studia. Vzhledem

k nízkému počtu respondentů nebyl zahrnut do statistického zpracování studijních program Regionální studia a veřejná správa.

Dotazník otevřelo celkem 1181 posluchačů (tj. 41,2 % základního souboru), úplně vyplněný dotazník jsme dostali od 684 z nich (tj. 23,8 % základního souboru). Při zpracování dat bylo využito i částečně vyplněných dotazníků, celkem tak bylo v rámci statistické analýzy zpracováno 723 dotazníků (tj. 25,2 % základního souboru).

V této části se zaměříme na analýzu několika vybraných otázek dotazníkového šetření, explicitně zaměřených na zjištění názorů studentů k míře efektivitě on-line výuky a využívání distančních nástrojů studia. To jsme empiricky mě-

Vysoké školy a univerzity procházejí v roce 2020 radikální změnou systému.

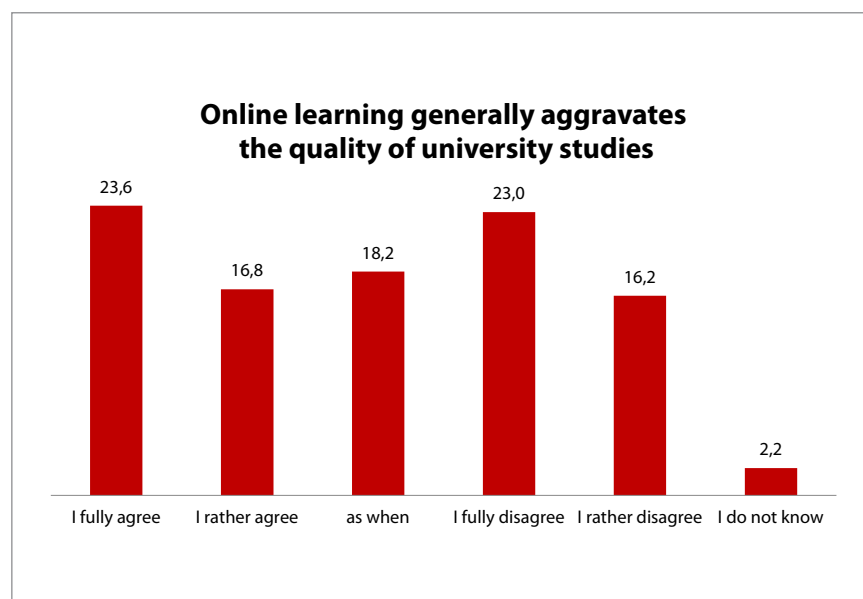
řili pomocí míry souhlasu respondentů s různými výroky.

Základní postoj k on-line výuce studentů jsme sledovali pomocí míry souhlasu s výrokem „Online výuka všeobecně snižuje kvalitu vysokoškolského studia“.

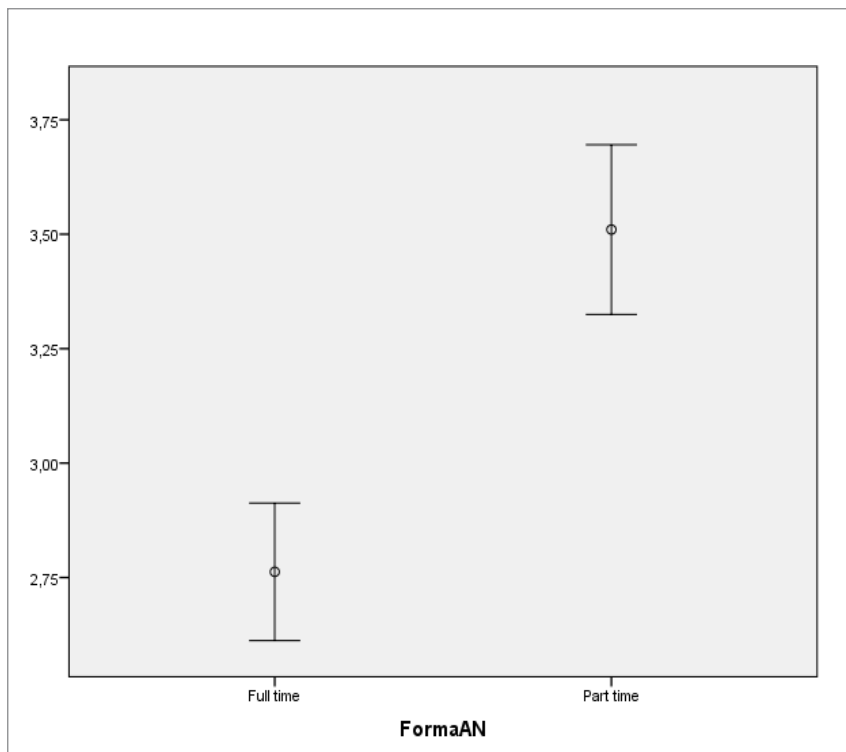
Z grafu č. 1 je zřejmá rovnoměrná distribuce dat odpovědí, vyjádřených mírou souhlasu s tvrzením, že on-line výuka snižuje kvalitu vysokoškolského studia. Studentská populace není

v této otázce zdaleka vyhraněná, spíše se zhruba stejným poměrem názorově diferencuje na příznivce a skeptiky on-line vyučování a to podílem přibližně 40 % studentů na každé straně těchto polarit. Každá pátá odpověď studentů směřuje ke střední odpovědi „nevím“.

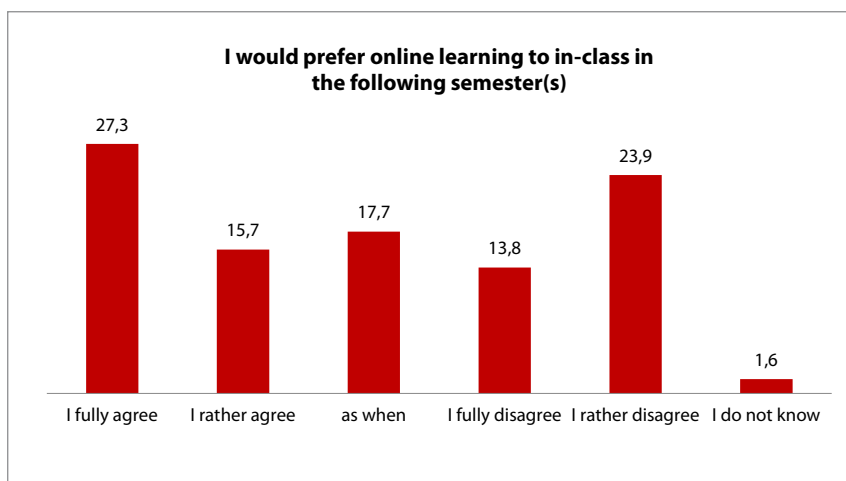
Užitečné je dále tento výrok hlouběji analyzovat podle typu studia (prezenčního a kombinovaného). Jak vidíme na grafu č. 2 (čím vyšší průměr, tím silnější nesouhlas s tvrzením), posluchači kombinované formy studia hodnotí on-line výuku ve srovnání s kolegy z prezenčního studia významně pozitivněji. Jsou mnohem méně přesvědčeni o tom, že by on-line výuka snižovala kvalitu vysokoškolského studia. Tuto skutečnost lze částečně vysvětlit i tím, že studenti kombinované formy považují distanční vzdělávání a méně intenzivnější osobní interakce s pedagogy za přirozenější situaci, s níž během své kariéry počítají a předpokládají její přínos. Na straně druhé jsou posluchači prezenční formy studia náchylnější on-line výuku odmítat, respektive projevovat silnější skepsi, neboť jejich vysokoškolská studia zpravidla bezprostředně navazují jejich studiu na středních školách, kde byly vzájemné interakce studentů a učitelů každodenní praxí. V této perspektivě se tak transformovaná kontaktní výuka k on-line studiu může jevit jako více dramatická a nespolehlivá. Navíc jejich očekávání při vstupu na univerzitu neobsahovala tak velký podíl neosobní výuky jako v případě studentů kombinované formy, kde se s menší frekvencí „živých“ interakcí předem počítalo.

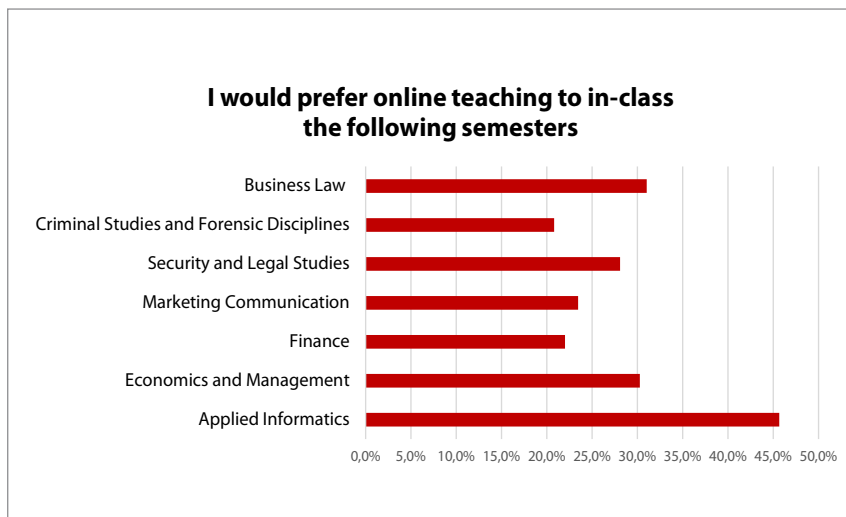
Graf č. 1

Graf č. 2

Graf č. 3

Graf č. 4

Důležitou součástí výzkumu bylo i zjišťování budoucích preferencí formy výuky. Proto jsme se zajímali i o míru souhlasu s výrokem „Preferoval (-a) bych online výuku před prezenční výukou i v dalších semestrech“.

Jak je vidět na grafu č. 3, ani v této otázce není výraznější názorový příklon studentů k jedné z možných polarit, diferencující studenty na příznivce on-line výuky na straně jedné a skeptiky na straně druhé. Distribuce dat je zde velmi podobná distribuci odpovědí v otázce přesvědčení o vztahu kvality vysokoškolského studia a režimu on-line distanční výuky. Přesto je zde patrný mírnější optimismus a větší míra vstřícnosti k možnostem budoucího zavádění on-line výuky na úkor výuky kontaktní, což implikuje nejen jistou toleranci k on-line výuce, ale i její akceptaci jako plnohodnotné formy vysokoškolského sdílení znalostí i v dalším období studia.

Míru ochoty preferovat on-line výuku oproti standardní kontaktní výuce v budoucnu můžeme detailněji ukázat i ve vztahu k různým studijním programům. Tato zjištění nám mohou usnadnit případné rozhodování o budoucím zavádění distanční výuky v různých studijních programech. Na grafu č. 4 je vidět, že preference on-line výuky souvisejí se zaměřením studia. Budoucnost studia v on-line režimu je atraktivní variantou zejména pro posluchače Aplikované informatiky, dále pak Ekonomiky a managementu a Práva v podnikání. Naopak nejnižší zájem o distanční výuku sledujeme na těch studijních programech, kde zaměření jednotlivých předmětů přeci jen předpokládá osobní interakce studentů a vyučujících. Studijní program Marketingová komunikace zahrnuje trénink měkkých dovedností a komunikačních schopností a dalších kompetencí, založených na face to face sdíleném obsahu. Podobně i studenti Kriminalistiky a forenzních disciplín nejsou zdaleka ztotožnění s představou, že by kontaktní interaktivní výuka měla ustoupit výuce distanční, neumožňující praktická kriminalistická praktika, zaměřená například na ohledání místa činu nebo identifikaci a analýzu stop trestné činnosti.

Podobné sociologické výzkumy sledující profil studentské populace mohou usnadnit strategické rozhodování škol a jejich připravenost k distančním formám výuky.

Jak jsme dělali *televizní pořady*

Martin Švehla // text
David Urbanczyk // foto

„Když jsme s Můvem dělali Dody“ je věta, která možná nikdy nezazní, ale pro osm lidí z VŠFS má přesto svůj význam a každý z nich by ji říci mohl a snad by si tím vyvolal i milou vzpomínku na kousek zajímavé práce. Sluší se vysvětlit:

Mův je ve skutečnosti MOOF a je to studentská marketingová agentura, jejíž plný název je Marketing Organization of the Future, kterážto zkratka se vyslovuje jako anglické slovíčko Move a tím připomíná, že její členové se hodlají někam pohnout, nejlépe samozřejmě vpřed.

Nu a DOD je jednoduchá zkratka pro Dny Otevřených Dveří, které se letos nemohly konat prezenční formou, ale mnohé z toho, co bylo kvůli covidu zakázáno, se začalo dělat on-line, a tak bylo celkem nasnadě pokusit se o to též i v případě setkávání naší univerzity s potenciálními zájemci o studium.

Prohlédli jsme si samozřejmě konkurenci, ale ta nás ničím zajímavým nepřekvapila. Velkým problémem on-line komunikace je využití obrazu. Když si někdo sedne před kameru a mluví a mluví, obraz začne být velmi rychle zbytečný. Při přednášce se

člověk dívá na vyučujícího, ale také na jeho prezentaci, mnohdy na praktické ukázky, grafy, fotografie, takže tam se obrazový přenos využije. Pojmout den otevřených dveří jako přednášku jsme ale nechtěli - vždyť už ten fakt, že nám diváci věnují svou pozornost, že nás neposlouchají při jízdě autem nebo při žehlení, že si vyhradí čas, je zavazující. Bylo by správné jim ukázat - nejenom popsat - to, co je nejvíc zajímavá, co se u nás dá studovat a jak to na naší škole vlastně vypadá, jak tady probíhá výuka, s jakými lidmi a s jakou atmosférou se tady studenti setkávají.

Z toho pak vyplynul další požadavek - zapojit co nejvíc lidí, aby o konkrétních věcech mluvili ti, kteří to skutečně dělají, kteří jsou za tu oblast přímo odpovědní - a zároveň ukázat různá pracoviště a činnosti ... jenomže, jak to udělat v době pandemie? Studentská agentura, to jsou studenti, kteří mají počátkem kalendářního roku mnoho jiných starostí: běží výuka, blíží se zkouškové období, a do školy se navíc nechodilo, takže ke společné práci jsme se sjížděli z domova.

Řešení jsme našli - zprvu to byl jen nápad, od kterého jsme si moc neslibovali, ale osvědčil se: spojili jsme se s různými absolventy školy, se studenty, s pedagogy a s manažery

školy, a všechny jsme je požádali, aby promluvili o své práci a natočili na své mobily své názory a postřehy. Položili jsme jim telefonicky otázky a oni nám natočili své odpovědi. Tak se nám během pár dnů sešlo mnoho zajímavých příspěvků, ze kterých jsme mohli začít sestavovat jednotlivé pořady. Technická kvalita byla většinou výborná, někteří natáčeli sami, jiným pomohl někdo v rodině nebo kamarádi.

Okamžitě bylo rozhodnuto, že příspěvky spojíme slovem moderátora. Jenomže - kdo se této role ujme? Postavili jsme si improvizované studio v naší multimediální učebně, ale moderovat se nikomu zvláště nechtělo. Pomocnou ruku tedy podala paní rektorka, která se moderování ujala a odvysílali jsme první pořad.

Setkal se s nečekaným zájmem - jen přes naše stránky se na vysílání dívalo kolem 500 zájemců, další si pak pouštěli záznam pořadu z kanálu Youtube. Vytvořili jsme archiv a sledovanost výrazně překročila číslici 1000.

To už se ale naplno rozběhla příprava druhého vydání. Bylo nutno reagovat na četné dotazy a podle nich připravovat další reportáže. Na některé vyjeli sami studenti, některé jsme sestavili z příspěvků natočených na telefony a zaslaných do střížny přes

na naší univerzitě vyučuje už deset let. Jeho moderování je dodnes k vidění z archivů České televize, a tak vznikla výzva před posledním pořadem – aby se moderování ujal bývalý profesionál a abychom si mohli jeho výkony porovnat. Podařilo se, hlavně jsme ale tímto praktickým příkladem ukázali – a nejenom řekli – že na naší univerzitě vyučují lidé, kteří tím, co vyučují, se také živilí, a tak mohou prokládat svou výuku osobními zkušenostmi.

Na závěr jsme připravili šestý pořad pro zahraniční zájemce, nu a teď už chystáme různé varianty přímého setkávání na naší univerzitě, protože pandemická opatření povolila a snad se tedy se zájemci uvidíme i tváří v tvář. K dnešnímu dni všech šest našich pořadů shlédlo přes 10 tisíc návštěvníků a my se těšíme, že někteří z nich přijdou i osobně. Třeba se přijdou jen podívat, ale možná se zeptají, zda by pro ně bylo místo i v naší marketingové agentuře. Takže dopředu říkáme: místa tam jsou, kdo má nápady a chuť do práce, je dokonce vítán. Jak dlouho v agentuře vydržíte, záleží čistě na Vás... tak je to ostatně u nás na univerzitě se vším: zda školu dokončíte, zda se u toho nadřete, zda vám to vzdělání pomůže v dalším povolání a zda budete v životě šťastní, záleží zejména na vás. Jenom v jednom Vám tu hodně pomůžeme – uděláme všechno pro to, aby Vás studium bavilo.

službu „Úschovna“, což je mimochodem skvělá věc!

Po úspěchu prvního dílu se osmělili další kandidáti na moderování, a tak jsme vlastně i v tomto detailu mohli divákům poslat důležitý vzkaz: viděli paní rektorku a její upřímný, přímocharý způsob komunikace, akademickou přísnost s jasnými známkami celkové laskavosti. Katka Studničná předvedla, že se studenti na naší univerzitě mohou připravit i na tak náročnou profesi, jakou bezesporu moderování je. Stejný záměr jsme měli i s Aničkou Fernštadtovou, která je nejen naší studentkou, ale také

vrcholovou sportovkyní. Co jsme ovšem nedomysleli je skutečnost, že Anička žije víc v Německu než v Česku, a že tedy není moc zvyklá mluvit česky. V běžném rozhovoru se to naprosto neprojeví, ale před kamerou to měla opravdu těžké. Zvládla to a stejně tak naše tisková mluvčí Magdaléna Straková, která vystoupila hned v následujícím pořadu, a brilantně zvládla přesun do liduprázdné auly i přepínání do našeho studijního centra v Karlových Varech a připojení bonusu na konec vysílání.

Dramaturgem a režisérem všech pořadů byl Martin Švehla, bývalý moderátor televizního zpravodajství, který

Modelem budoucnosti je nejistota

Redakce // text
Archiv // foto

Katedra ekonomie a managementu je domovskou katedrou našeho stejnojmenného úspěšného studijního programu. Vysoká škola finanční a správní jej navíc vyučuje nejenom v českém, ale i anglickém jazyce. Rozhodli jsme se přiblížit vám jej pomocí několika zajímavých rozhovorů. Tím prvním je rozhovor s vedoucí katedry doc. Naděždou Petřů, Ph.D.

V programu Ekonomika a management připravujete budoucí střední a vrcholové manažery pro jejich úspěšné působení v nadnárodních korporacích, ale i v malých a středních, rodinných podnicích nebo jako samostatné podnikatele. Jaké požadavky na ně klade trh práce?

V období turbulentních změn, neustále se měnících tržních podmínek, ve kterých podniky doslova a do písmene bojují o udržení se na trhu a efektivní expanzi, jsou manažeři vystaveni vysokému ekonomickému, znalostnímu i psychologickému tlaku. Globální společnost je založena na vědomostech, na schopnosti rychle implementovat poznatky vědy a výzkumu do inovačních aktivit.

Od manažerů se očekávají kompetence minimálně v oblasti:

- Koncepčních zručností – tj. schopností vytvářet strategie a stanovovat dlouhodobé cíle, komplexní myšlení, rozhodování na základě práce s relevantními informacemi, myšlení ve variantách, hodnocení úspěchu na základě měřitelných výsledků, definování priorit.
- Lidských (interpersonálních) zručností – souvisí s prací s lidmi a se sociální inteligencí, což je schopnost manažera optimálně sociálně komunikovat, dovednost a smysl pro spolupráci a skupinové (týmové) řešení projektů, umění

řešit různé sociální interakce, konflikty. Patří sem i motivace, empatie, vedení, organizování apod.

- Technických (odborných) zručností – zvládnání trendových nástrojů online komunikace, aplikací a programů umožňujících efektivní plánování či organizování, řízení rizik spojených se zaváděním nových technologií tzv. Průmyslu 4.0

- Projekčních, analytických a diagnostických zručností – tj. schopnost vyhledávat inovativní metody řešení, schopnost analyzovat důvody vzniklých problémů, tyto vyhodnotit a navrhnout optimální řešení.

Lze specifikovat, jak se změnilo pořadí klíčových manažerských dovedností např. od roku 2015?

Samozřejmě, tuto změnu dokladuje např. mezinárodní výzkum World Economic Forum, pořadí klíčových manažerských dovedností a zručností pro rok 2021 vystihuje tabulka. Je nepochybné, že řada dnešních pozic nebude v blízké budoucnosti existovat a nové pozice budou vyžadovat odlišné kompetence a jiný profil manažerů. Modelem budoucnosti je nejistota. Uspěje manažer, který bude schopen rozhodovat i v nejisté situaci při nedostatku informací.

Vysokoškolská výuka musí reflektovat změny na trhu práce a co nejlépe na ně budoucí absolventy připravit.

Využívají Vaši pedagogové nějaké inovativní metody vzdělávání?

My o inovacích nejenom učíme, ale také je uplatňujeme. Doba covidová nás přinutila pracovat s trendovými technologiemi – výuka probíhá v prostředí Microsoft Teams, které umožňuje uplatnit interaktivní prezentace, učení založené na problémech, vytváření průzkumů, kvízů a hlasování, sdílení videí s ostatními členy kanálu apod. Ale to je pouhá technologie. Pedagogové přecházejí od původního pojetí tradiční přednášky (učitel monotónně přednáší a studenti si píšou poznámky) na tzv. interaktivní přednášku, tj. zapojení studentů „do děje, do problematiky“. Mezi pedagogem a studentem probíhá aktivní komunikace, důraz je kladen nejenom na přenos vědomostí, ale i na rozvoj osobnosti žáka. Metod je celá řada – např. projektová metoda, metoda kooperativního vyučování, myšlenkové a pojmové mapy, případové studie, mapování důsledků nebo mapování a hledání souvislostí a příčin analyzovaného jevu, hraní rolí apod. Pedagog navozuje příjemnou a nenucenou atmosféru, prostřednictvím pochvaly motivuje studenty k větším výkonům, prostřednictvím otázek a odpovědí poznává názory a pocity studentů, reflektuje témata, o která studenti projeví zájem.

Intuitivně jsem cítil potřebu dalšího vzdělání

Naděžda Petrů // text
Archiv // foto

Zajímal nás i pohled studenta. Poštěstilo se nám oslovit Pavla Chýleho, studenta studijního střediska Karlovy Vary, úspěšného majitele rodinného podniku Delfy v Mostě, který studuje společně s bratrem Petrem.

Proč jste se pustil do vysokoškolského studia?

Vše jsem měl, stavebninám se dařilo a nebylo potřeba nic měnit. Jen jsem intuitivně cítil, že je pro další posun v řízení společnosti potřeba něco udělat. Začal jsem chodit na různé kurzy, pak jsem uviděl billboard s nabídkou VŠFS studovat vedení podniku - zkusil jsem to. Do té doby jsem byl manažer samouk, veškeré informace byly draho vykoupěny časem a metodou pokus – omyl. Na škole jsem zjistil, že vše, s čím se potýkám, je již dávno vymyšleno a sepsáno. Mnoho předmětů z oboru mi úplně otevřelo oči, ukázalo souvislosti. Přitom se jedná o úplné manažerské základy, o kterých jsme prostě jenom nevěděli.

Jaké změny nastaly ve vaší firmě díky Vašemu vzdělávání?

Bakalářská práce úplně změnila management celé rodinné firmy, umožnila zavedení procesního řízení. Sepsali jsme si misi, vizi a cíle, seznámili s tím zaměstnanci a začali vyhodnocovat jejich plnění. Řekl bych, že jsme po delší době začali fungovat v pracovním i v osobním životě jako rodina – vyříkali jsme si mnoho „zapovězených“ témat. Od základu jsme překopali www stránky, otevřeli nový e-shop, nastavili střediska, a z čistě plochého řízení udělali jasné rozdělení zodpovědností a pravomocí. Vznikly nové pracovní pozice, lidé jsou hodnoceni podle reálného výkonu. V letošním roce jsme začali sepsávat první marketingový plán a jako velké finále beru předmět controlling, kde cítím obrovský možný posun v celkovém řízení společnosti a vyhodnocování nasbíraných dat. Nejsem premiant, ale to, že veškeré nabyté vědomosti vkládám zpět do firmy, beru jako největší přínos. Mám možnost se potkávat s velmi zajímavými lidmi s praxí a zkušenostmi, od kterých se toho mohu hodně přiučit. Nabijeme vás poznáním = naučíme vás podnikat a řídit firmu, takto to platilo u mne.

Na Katedře ekonomie a managementu lze najít řadu pedagogů – odborníků ve své oblasti, kteří zaštiťují svou odborností širokou škálu předmětů. Zcela specifickým předmětem je potom Ochrana duševního vlastnictví. Ten na VŠFS vyučuje významná osobnost oboru **JUDr. David Karabec, MPA**. Zajímalo nás, proč by se měl majitel firmy zabývat ochranou duševního vlastnictví?

V České republice se ve srovnání s nejspělejšími zeměmi nedostatečně využívá nástrojů ochrany duševního vlastnictví. Je důležité zahrnout ochranu duševního vlastnictví do trvalých strategických plánů každého podniku. Právní úprava autorských práv a průmyslových práv, jakož i mezinárodní smlouvy a směrnice Evropské unie, jsou účinným prostředkem proti padělání, pirátství a porušování práv k duševnímu vlastnictví. Brání narušování hospodářské soutěže a pomáhají vytvářet férové podnikatelské prostředí, přičemž podporují jak inovace, tak investice a konkurenceschopnost. O významu ochrany duševního vlastnictví svědčí i její zařazení mezi základní pilíře Inovační strategie České republiky 2019–2030.

Jeden studijní program nestačí

Redakce // text

Archiv // foto

Ing. Mgr. Vladimír Košler již v roce 2001 zahájil na VŠFS studium programu Ekonomie a management, obor Řízení podniku a podnikové finance, které úspěšně ukončil titulem Ing. v roce 2007. V průběhu studia i po jeho ukončení se věnoval podnikatelské činnosti i osobnímu rozvoji. Díky širokému zájmu a pestré pracovní činnosti obdržel i nabídku na spolupráci v oblasti insolvenčního práva. Na základě této nabídky se rozhodl rozšířit si své vzdělání a začal studovat další navazující magisterský studijní program, a to Právo v podnikání, kde obdržel titul Mgr. Nejenom díky získanému vzdělání se stal předsedou představenstva investiční společnosti, jednatelem a majitelem několika firem, nebo členem dozorčí rady. Stal se i jedním z prvních členů klubu Diamant.

Stal jste se členem klubu Diamant brzo po jeho založení. Proč? Má členství pro Vás nějaký smysl?

Když jsem byl osloven, zda se mám stát členem klubu Diamant, tak moje rozhodnutí bylo předem jasné. V té době to pro mě byla čest získat členství v klubu. Vidím v tom mnoho příležitostí jak z hlediska osobního rozvoje, tak potkávání se nejenom s kolegy ze školy, ale i s mnoha dalšími zajímavými lidmi, ať již z podnikatelského či politického prostředí.

Jak vzpomínáte na svoje první studium na VŠFS? Dalo Vám něco pro Vaši práci?

Vyrůstal jsem v rodině, kde vzdělání ani podnikání nebylo prioritou. Cítil jsem, že musím něco změnit, a to mě po jisté době přivedlo na cestu osobního rozvoje a studia. Poznal jsem, že bez základních znalostí je těžké pracovat tak, aby Vaše okolí chtělo s Vámi spolupracovat a chovalo se k Vám s úctou.

Na VŠFS jste před nedávnem dokončil druhé navazující magisterské studium. Proč? Co Vás vedlo k tomuto rozhodnutí?

Díky nabídce v oblasti insolvenčního práva jsem se rozhodl pro rozšíření svého vzdělání, a to studiem Práva v podnikání, kterému jsem se ostatně již nějakou dobu věnoval. Jako člověk, který se pohyboval v různých odvětvích

podnikání, mě najednou velice trápilo, když jsem zjistil, že o právu téměř nic nevím, a opět se rozhodl pro změnu.

Splnilo studium Vaše očekávání? Co nejvíc využijete ve své praxi?

Když jsem přijal výzvu podnikat v oblasti insolvenčního práva, zjistil jsem, že to bez kvalitního studia právní vědy nejde. I přesto, že začátky byly velmi nesnadné, a to hlavně protože jsem studoval při práci, nedovedl jsem si představit, do čeho se vlastně pouštím. Množství nové látky, kterou jsem se v krátkém čase musel naučit v té době pro mě naprosto novém oboru, se mě i přes nemalé úsilí, které studium provázelo, nakonec bohatě vyplatilo. Je třeba přiznat, že bez podpory rodiny, či bez podpory kolegů profesorů, by se to zřejmě nepodařilo.

V čem podnikáte? Jak se Vám v dnešní době daří?

Za celou aktivní kariéru mé podnikatelské činnosti jsem mohl využít mnoho příležitostí, které mi podnikání přineslo. Podnikám v oblasti realitního či finančního odvětví, díky studiu práva jsem se začal věnovat konzultační činnosti zabývající se insolvenčním a podnikovým právem. Podnikám v České republice i v zahraničí. Díky všem získaným zkušenostem mám i v této nelehké době dostatek pracovních příležitostí i nabídek na spolupráci. Navíc jsem si v průběhu nynější doby připravil novou obchodní značku, protože si myslím, že v blízké budoucnosti ji plně využiji.

S naší univerzitou Vás nepojí jen studium. V čem spočívá další spolupráce?

S VŠFS spolupracuji i nadále jak při rozšiřování a získávání nových informací, tak i při střetávání se a předávání svých znalostí a rad novým členům klubu Diamant. V každé době je třeba setkání s přáteli či kolegy ze školy a podnikání. Jsem rád, že mohu kolegům z řad klubu Diamant či studentům předat své nashromážděné zkušenosti, i když jsem je nezískal vždy jednoduchým způsobem. Těší mě, když potkám někoho, kdo má zájem o mé zkušenosti, o ty se vždy velice rád podělím.

Jaký je Váš názor na dnešní dění ve světě a u nás? Co je pro Vás důležitější – život nebo svoboda?

Na tuto otázku je velice těžká všeobecná odpověď. Ano, sleduji, co se děje jak u nás, tak ve světě. Pro to, aby se člověk neztratil v tom množství událostí, je třeba mít všeobecný přehled, ale na prvním místě je pro mě rodinné zázemí, bez kterého bych nemohl pracovat a podnikat. Nikdy jsem se nestal zaměstnancem, i když jsem byl k tomu často vyzýván. Mé rozhodnutí podnikat mi dalo svobodu, byť občas těžce vykoupenou. Nakonec mohu říci, že se mi naprosto změnil žebříček hodnot, se kterým jsem stál na začátku podnikání. Na prvním místě je pro mě zdraví a rodina, ostatní hodnoty jsou pouze přidanou hodnotou.

Uplynulé měsíce zanechaly v našich životech hluboké stopy. Je nám nesmírně líto, že jednou z těch nesmazatelných, je odchod našeho vzácného kolegy, vynikajícího vědce, skvělého pedagoga a blízkého přítele, prof. Ing. Mojžíra Helíška, CSc., člena vedení univerzity, prorektora pro výzkum a vývoj. Opustil nás navždy 21. března 2021. Bude nám chybět nejen jako významný vědec, ale jako kolega a poctivý člověk. Čest jeho památce.

prof. Ing. Mojmír Helísek, CSc.
1958-2021
Prorektor pro vědu a výzkum VŠFS
Šéfredaktor ACTA VŠFS
Garant doktorského studijního programu Finance

Vytudoval Vysokou školu ekonomickou v Praze, absolvoval roční studijní pobyt na Hospodářské fakultě Curyšské univerzity. Dlouhodobě pedagogicky působil na Národohospodářské fakultě VŠE, poté přešel na Vysokou školu finanční a správní, kde působil jako vedoucí katedry, později pak jako prorektor pro vědu a výzkum. Přednášel v předmětech zaměřených na makroekonomii a vývoj ekonomických teorií, byl garantem doktorského studijního programu. Ve výzkumné činnosti se zaměřoval na makroekonomii a mezinárodní měnové problémy. Byl autorem nebo spoluautorem několika skript

a učebnic, monografie o měnových krizích, vedoucím autorského kolektivu dvou knižních publikací k problematice jednotné měny euro, spoluautorem publikace o ČR v EU, napsal okolo 50 odborných článků a desítky příspěvků na konferencích. Byl řešitelem projektu GA ČR k problematice zapojení české koruny do ERM II. Působil ve třech fakultních nebo univerzitních vědeckých radách, čtyřech oborových radách doktorského studia, pěti redakčních radách odborných časopisů. Byl členem Rady vysokých škol. Stál u zrodu Ceny prof. Františka Vencovského pro studenty doktorského studia.

Více než 20 let pracoval pro Vysokou školu finanční a správní, patřil mezi nejspolehlivější a nejčestnější akademické pracovníky, plně oddaný univerzitnímu životu, vědecké práci a studentům, na které myslel do posledních okamžiků.

Vedení univerzity rozhodlo na jeho počest pojmenovat univerzitní knihovnu. Nový název tohoto významného odboru, který spadal právě pod gesci prof. Helíška, tedy již od května 2021 zní

CENTRUM KNIHOVNICKÝCH
SLUŽEB - ODBORNÁ KNIHOVNA
PROF. MOJMÍRA HELÍŠKA.

(Ne)konečný výsledek *mezinárodního hodnocení kvality výzkumu*

Tomáš Vítek // text
Archiv // foto

V minulém čísle časopisu Xadonia vyšla informace o průběhu hodnocení VŠFS jako výzkumné organizace podle Metodiky hodnocení výzkumných organizací a programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací (zkráceně označovaná jako Metodika 2017+). Toto historicky první komplexní hodnocení výzkumné činnosti na vysokých školách, jehož součástí je také VŠFS, bylo oficiálně ukončeno předáním výstupů hodnocením vysokým školám 30. dubna 2021. Pro VŠFS však předáním výstupu z hodnocení celý proces ještě zdaleka neskonal. Rád bych proto v krátkosti informoval o podstatných závěrech hodnocení a o dalších krocích, které VŠFS v souvislosti s hodnocením podnikla.

Hlavní závěry hodnocení

Celkový výsledek hodnocení není pro VŠFS příznivý. VŠFS byla hodnocena na škále A (vynikající) – D (podprůměrná) celkovou známkou D – podprůměrná instituce s řadou slabých stránek a nedostatků, a to i přes dobré hodnocení v Modulech M3, M4 a M5. V Modulu M3 (Společenská relevance) získaly obě hodnocené jednotky (Fakulta ekonomických studií a Fakulta právních a správních studií) hodnocení GOOD, v Modulu M4 (Viabilita) VŠFS jako celek získala hodnocení GOOD, v modulu M5 (Strategie a koncepce) dokonce hodnocení VERY GOOD. Celkový výsledek D – podprůměrná byl stanoven dle principů zohledňování jednotlivých Modulů při tvorbě celkové známky. V rámci těchto principů překvapivě nebyly stanoveny žádné váhy jednotlivých Modulů. Celková známka D je ovlivněna pouze Moduly M1 (Kvalita vybraných výsledků) a M2 (Výkonnost výzkumu), Moduly M3–M5

se do celkové známky nepromítly.

Pokud jde o komentář (kvalitativní hodnocení) k uvedené známce, u části za Moduly M1 a M2 (moduly zaměřené na výsledky) se toho mnoho nedozvíme. V části Shrnutí oborového hodnocení je v oborové skupině Social Sciences konstatováno, že pro VŠFS jsou významné především FORDy (Fields of Research and Development dle Frascati manuálu) Economics. Ostatní vědní oblasti jsou vzhledem k nízkému počtu výsledků považovány za nevýznamné. S významností FORD Economics lze jistě souhlasit (mimo jiné má VŠFS akreditován doktorský studijní program Finance), s ohledem na další akreditované studijní programy na VŠFS si však pozornost zaslouží také jiné společenskovědní obory (např. Law, Sociology, Media & Communication), kde VŠFS vykazuje slušné výsledky.

V části Specifické komentáře pro VŠ je uvedena slabá stránka „Ve

společenských vědách velmi nízká úroveň výsledků ve FORDu Economics v M2 a minimální počet výsledků v M1 (4 výsledky).“ Jde z našeho pohledu o závadné tvrzení, jehož druhá část neodpovídá skutečnosti.

Část zdůvodňující hodnocení Modulů M3–M5 je rozsáhlejší, obsahuje zdůvodnění vypracované Mezinárodním evaluačním panelem (MEP), k němu je doplněn komentář Grémia poskytovatele, vytvořený na základě porovnání napříč jednotlivými MEP. Ve zdůvodnění MEP jsou zmíněny silné stránky VŠFS jako výzkum se značným dopadem na společnost, velmi dobré vztahy s institucemi veřejného sektoru, aktivity v oblasti popularizace VaV, dobře naformulované cíle pro budoucí rozvoj a nástroje pro jejich plnění, ale také slabé stránky, zejména nízká míra internacionalizace, nebo genderová a věková struktura akademických pracovníků. Grémiem

poskytovatele ohodnotilo zprávu MEP u VŠFS jako méně kritickou a doporučení MEP jako aplikovatelná jen v omezené míře.

K uvedeným závěrům hodnocení je nutno doplnit dvě zásadní skutečnosti:

1) Ne všechny vysoké školy mají možnost (nebo povinnost) být hodnoceny podle Metodiky 2017+. Povinnost hodnocení platí u těch vysokých škol, které jsou příjemci institucionální podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj výzkumných organizací (RVO). Dále mají možnost o hodnocení požádat ty vysoké školy, které o zmíněnou podporu do budoucna usilují. Do hodnocení jsou pak zařazeny po schválení Radou pro výzkum, vývoj a inovace (RVVI) na základě žádosti budoucího poskytovatele zmíněné podpory, tj. Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT). Současným hodnocením prošly všechny veřejné a státní vysoké školy, ze soukromých vysokých škol byly hodnoceny kromě VŠFS ještě Metropolitní univerzita Praha, Škoda auto vysoká škola a Univerzita Jana Ámose Komenského. Jedná se tedy o jakousi elitní společnost výzkumně významných univerzit v ČR, do které se vůbec dostat je výsledkem dlouholeté tvrdé práce, bez ohledu na to, jak hodnocení nakonec dopadne.

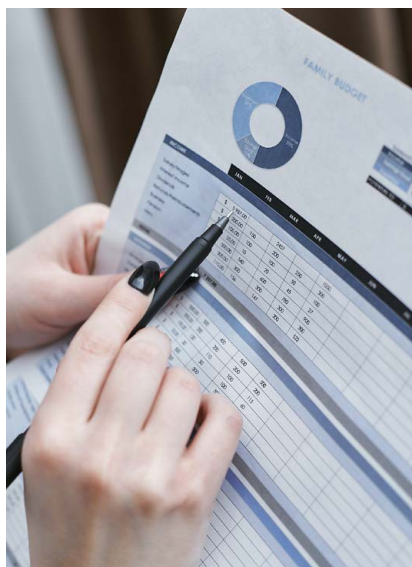
2) Při tvorbě závěrů z hodnocení za modul M1 kompetentní autority nezohlednily všechny výsledky, které do hodnocení VŠFS přihlásila, čímž byly celkové závěry hodnocení negativně ovlivněny.

Nekonzistence v hodnocení

Dílčí výstupy z hodnocení za Moduly M1 a M2, které v celém hodnocení mají klíčovou úlohu, byly zveřejněny přibližně v polovině dubna na webových stránkách RVVI. Obratem jsme tyto výstupy podrobili analýze a zjistili následující nekonzistenci:

V hodnocení uvedené tvrzení: „... minimální počet výsledků v M1 (4 výsledky)“ neodpovídá skutečnosti. VŠFS (včetně Institutu VŠFS, z.ú.) totiž do hodnocení H17, H18 a H19 v Modulu M1 přihlásila v součtu 14 výsledků, z toho 12 v OP5 (Social Sciences), z nich 6 v oboru Economics. Všechny výsledky byly ohodnoceny nástrojem vzdálená recenze

a získaly finální známku. Výše citované tvrzení dokládá, že při tvorbě hodnocení nebyly zařazeny všechny předložené výsledky výzkumné organizace za hodnocené období. Panel nejspíše nebral v potaz výsledky předložené za Institut VŠFS, z.ú., které ale většinově získaly dobré hodnocení. Tyto výsledky nebyly přiřazeny žádné instituci, což představuje nekonzistenci s Metodikou 2017+, která předpokládá, že v Modulech 1 a 2 jsou hodnoceny pouze výsledky institucí podléhajících hodnocení. V Modulu M2 však byly po celou dobu zařazovány do výstupů z hodnocení i výsledky Institutu VŠFS, z.ú. I díky tomu VŠFS přesáhla hranici 50 výsledků a tím naplnila znaky pro vysokou školu s robustním vědeckým výkonem. Jde tedy o nekonzistentní přístup k hodnocení jedné instituce ve dvou různých modulech daného hodnocení.

Postup podání odvolání proti výsledkům hodnocení:

Výše zmíněnou nekonzistenci v procesu hodnocení VŠFS jsme řešili v pracovní rovině se zaměstnanci Odboru Rady pro výzkum, vývoj a inovace Úřadu vlády ČR.

Mezitím jsme 30. 4. 2021 obdrželi formální cestou od MŠMT výstupy z hodnocení za všechny Moduly M1–M5. Proti výsledku hodnocení jsme se odvolali k MŠMT. Až poté jsme obdrželi neformální informaci z Úřadu vlády, že výsledky za Institut VŠFS omylem nebyly při tvorbě zprávy z hodnocení VŠFS zohledněny. MŠMT ovšem naše odvolání

zamítlo se zdůvodněním, že rozpočované tvrzení se týká Modulů M1 a M2, které jsou v kompetenci RVVI.

Proto jsme se 13. 5. 2021 odvolali k RVVI. RVVI reagovala dopisem svého prvního místopředsedy Dr. Pavla Barana ze dne 19. 5. 2021. Sděluje nám, že náš podnět předal k diskusi Odborným panelům a následně k vyjádření Komisi pro hodnocení výzkumných organizací, která je odborným poradním orgánem RVVI pro účely realizace Metodiky 2017+.

VŠFS je jedinou školou, jejíž odvolání je podloženo argumenty o možných závažných nedostatcích v procesu hodnocení. Navíc nejde o první případ, kdy je VŠFS v rámci hodnocení poškozena. Na podobnou nekonzistenci ve výstupech z hodnocení VŠFS jsme upozorňovali RVVI již v předchozích letech – poprvé v roce 2018 a následně také v roce 2020. Tehdy byly naše argumenty akceptovány a dílčí výstupy z hodnocení byly opraveny ve smyslu našich připomínek. Nejednalo se však o tak zásadní výstupy z hodnocení jako nyní.

Promítnutí výsledku hodnocení do výše finanční podpory

Výsledek hodnocení VŠFS se v souladu s Metodikou 2017+ promítne do výše přidělené podpory na dlouhodobý koncepční rozvoj VO (RVO), a to na období pěti kalendářních let 2021–2025. Nemusíme se však obávat poklesu objemu finančních prostředků. MŠMT přistoupilo k promítnutí výsledků hodnocení do financování velmi konzervativním způsobem. Rozdíl mezi jednotlivými stupni hodnocení (např. mezi D a C) činí cca 1 % stabilizační složky RVO, tj. v případě VŠFS jde o finanční částku v řádu nižších desítek tisíc CZK ročně. Ve srovnání s předchozím rokem 2020 tak VŠFS získá v roce 2021 a ve čtyřech následujících letech dokonce mírně vyšší finanční podporu.

Výsledek hodnocení má však kromě zpětné vazby pro VŠFS v podobě doporučení MEP ke zlepšení výzkumné činnosti a finančních dopadů také zásadní reputační význam. Věříme proto, že bude naše odvolání akceptováno a výsledek hodnocení bude opraven, minimálně v části kvalitativního hodnocení. Reakce prvního místopředsedy RVVI dr. P. Barana dává určitou naději.

Úspěšné habilitace

Redakce // text
Archiv // foto

Kvalita univerzity je zcela zásadně spjata s odborným růstem svých akademických pracovníků. Proto je pro nás obrovským zadostiučiněním, že vám můžeme představit ty, kterým se v uplynulém období podařilo úspěšně završit svá habilitační řízení. Fakulta právních a správních studií se může pyšnit úspěšnými habilitacemi svých kolegyň:

doc. JUDr. Markéta Brunová, Ph.D., LL.M.

Od roku 2002, po ukončení studia na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze, působí v advokátní praxi, se zaměřením zejména na oblast trestního práva. Již 15 let pracuje jako vysokoškolský pedagog. Od roku 2004 na Vysoké škole Karlovy Vary jako odborný asistent Katedry trestního práva, od roku 2009 na Metropolitní univerzitě, v současné době je vedoucí Katedry veřejného a evropského práva na naší univerzitě. Svě odborné znalosti doplnila absolvováním

písmoznaleckého kurzu v rámci Ústavu kriminalistiky a forenzních disciplín VŠKV a další navazující několikaletou praxí písmoznaleckého zkoumání pod vedením znalců v oboru.

Své odborné zaměření směřuje na oblast trestního práva a v této souvislosti i problematiku základních lidských práv, oblast kriminalistiky, kriminologie a bezpečnosti. Je autorkou článků v odborných časopisech věnovaných prevenci kriminality, dokazování trestné činnosti s využitím výsledků

kriminalistické identifikace. Účastní se mezinárodních konferencí a je autorkou příspěvků zařazených do jejich sborníků. Podílela se, jako členka autorského kolektivu, na zpracování trestněprávní tematiky a problematiky bezpečnosti v několika odborných publikacích.

Na podzim roku 2020 úspěšně habilitovala se svou prací na téma Novodobý vývoj a stav vězeňství v České a Slovenské republice a získala titul docent v oboru trestního práva.

doc. PhDr. Barbora Vegrichová, Ph.D., MBA

Pedagogická a akademická pracovnice se dlouhodobě věnuje bezpečnostní problematice s odborným zaměřením do oblasti detekce a prevence terorismu, radikalizace a dalších souvisejících jevů z oblasti kriminality delikventních subkultur a zločineckého prostředí. Přednáší na několika českých vysokých školách, působí jako bezpečnostní konzultantka v oblasti identifikace rizikových osob a kriminální symboliky, realizuje školení pro příslušníky bezpečnostních sborů, pedagogy, sociální pracovníky a další pomáhající profese. Je členkou České kriminologické společnosti, předsedkyní poradní komise ředitelky věznice Světlá nad Sázavou, aktivní příspěvatelkou a členkou mezinárodních organizací jako Radicalization Awareness Network, European Expert Network on Terrorism Issue, přednáší

na zahraničních univerzitách a spolupracuje se zahraničními vzdělávacími agenturami. Je autorkou několika odborných monografií, vysokoškolských učebnic a odborných článků v České republice i v zahraničí. Věnuje se především problematice v rovině výzkumné, vědecké i vzdělávací. Vystupuje na mezinárodních konferencích, symposiích a workshopech. Úspěšně habilitovala na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v roce 2019 a byla jmenována docentkou s účinností k 1. lednu 2020. Na Vysoké škole finanční a správní působí od roku 2018. Profesně si klade za cíl zvýšit povědomí pracovníků bezpečnostních sborů a další relevantních organizací o problematice terorismu, radikalizace a kriminalitě gangů, a tím přispět k efektivnějšímu boji se zločinem a souvisejícími sociálně patologickými jevy.

doc. Ing. Jan Mertl, Ph.D.

Je absolventem Vysoké školy ekonomické v Praze. V roce 2007 získal na Národohospodářské fakultě VŠE titul Ph.D. doktorským studiem zaměřeným na ekonomii zdravotnictví (školitel prof. Vojtěch Krebs) a letos v červnu tamtéž úspěšně přednesl svou habilitační přednášku na téma „Univerzální a volitelná schémata financování zdravotní péče“. K 1. červenci 2021 je jmenován docentem pro obor Hospodářská politika. Na Vysoké škole finanční a správní působí od roku 2008. Byl členem Katedry veřejné ekonomiky pod vedením prof. Jaroslava Vostatka,

následně se stal členem katedry financí pod vedením doc. Otakara Schlossbergera. Od ledna 2021 je redaktorem vědeckého časopisu ACTA VŠFS.

Odborně se zaměřuje na veřejné finance, sociální zabezpečení, ekonomii zdravotnictví, zdravotní a sociální politiku. Díky výuce ekonomie získal robustnější fundament v oblasti ekonomické teorie. Zabývá se také dlouhodobou udržitelností veřejných financí a sociálních systémů a daňovou politiku. Je spoluautorem několika knižních publikací (např. učebnice Sociální politika nebo

publikace Výzkumného ústavu práce a sociálních věcí), publikuje v časopisech s IF (např. Ekonomický časopis) a indexovaných ve SCOPUS (např. Danube – Law, Economics and Social Issues Review), ale i v renomovaných českých recenzovaných časopisech, např. Pojistné rozpravy nebo Fórum sociální politiky. Pravidelně vyučuje a publikuje v anglickém jazyce.

K jeho koníčkům patří zejména hra na kytaru, výpočetní technika a operační systémy, výlety po vlastech českých a psychosomatická medicína.

doc. Ing. Naděžda Petrů, Ph.D.

Působí jako vedoucí Katedry ekonomie a managementu, je garantkou studijního programu Ekonomika a management. Její jméno je spojováno s odbornou vědeckou komunitou zabývající se problematikou managementu, řízení obchodu včetně zahraničního, marketingu, startupů, od roku 2014 se zaměřuje na specifika MSP a rodinných podniků z pohledu několika vědních disciplín, ve kterých také realizuje vědeckou výzkumnou činnost. Je autorkou řady vědeckých statí publikovaných v databázi SCOPUS, WoS, apod., popularizačních článků.

doc. Mgr. Ing. Petr Wawroz, Ph.D.

Vystudoval Vysokou školu ekonomickou a Právnickou fakultu Univerzity Karlovy. V roce 2012 získal na Národohospodářské fakultě Vysoké školy ekonomické titul Ph.D. a v roce 2019 se na téže fakultě habilitoval v oboru ekonomie. Na Vysoké škole finanční a správní působí od roku 2002. Přednáší a cvičí bakalářskou a magisterskou mikroekonomii a makroekonomii v českém i anglickém jazyce. Je spoluautorem čtyř učebnic ekonomie (bakalářské mikroekonomie,

Na Vysoké škole finanční a správní působí od roku 2004 jako externí lektorka, na plný pracovní úvazek nastoupila v roce 2011. V roce 2018 zastávala pozici Manažera marketingové komunikace Roku rodinného podnikání. S AMSP ČR spolupracuje při realizaci společných projektů s univerzitní platformou, komunikuje se zástupci pracovní skupiny zaměřené na podporu rodinného podnikání při MPO, se Sekcí Kvality rodinného podnikání Národní ceny kvality. Je hodnotitelkou řady významných soutěží – např. Ewqa bank, rodinná firma roku, Deloitte Czech Best Managed Companies apod. Pravidelně se účastní kulatých

magisterské mikroekonomie, bakalářské makroekonomie, magisterské makroekonomie), podle kterých se dané předměty na VŠFS učí. Od 1. července 2021 je proděkanem pro výzkum a publikační činnost Fakulty ekonomických studií VŠFS. V minulosti působil jako ekonomický novinář zejména v týdeníku Ekonom. V rámci pedagogické kariéry rovněž spolupracoval s Newton College, v současné době s Provozně ekonomickou fakultou ČZU. Je členem České společnosti ekonomické,

stolů s majiteli rodinných podniků, moderuje setkání nástupníků.

Vystudovala Vysokou školu finanční a správní, obor Řízení podniku a podnikové finance. Disertační práci s názvem Rodinné podnikání – příležitost a mezigenerační výzva obhájila a doktorskou zkoušku složila v únoru 2017 na Západočeské univerzitě v Plzni. Habilitační přednášku realizovala v dubnu 2021, tématem habilitační práce obhájené na Technické univerzitě v Liberci bylo také rodinné podnikání.

K 1. červenci 2021 byla jmenována docentkou pro obor Podniková ekonomika a management.

International Atlantic Economic Society, působí v redakčních radách několika ekonomických časopisů, od července 2021 je šéfredaktorem časopisu ACTA VŠFS. Věnuje se problematice institucionální a behaviorální ekonomie, měření intenzity ekonomického vývoje, kulturní inteligence i jiným tématům. Publikuje v impaktovaných i dalších časopisech, účastní se tuzemských a zahraničních konferencí a dalších aktivit. K jeho koníčkům patří např. zážitková pedagogika, turistika a historie.

Katedra jazyků zvládá on-line výuku na výbornou

Ladislava Knihová // text
Archiv // foto

Akademický rok 2020/2021 byl pro Katedru jazyků VŠFS velkou výzvou v podobě požadavku na kvalitní a efektivní online výuku jazyků. Technické otázky spojené s online aplikací MS Teams jsme s podporou IT oddělení a díky školení v podání skvělého lektora pana Karla Klavovského z Microsoftu brzy zdárně překonali. Speciálně založený „tým“ s názvem „KJ – Q&A“ v prostředí MS Teams sloužil původně pouze pro pedagogy Katedry jazyků ke vzájemné výměně návodů a informací spojených s online výukou. Často kladené dotazy se týkaly široké problematiky od technických záležitostí až po otázky didaktické. Naučili jsme se přes sdílenou obrazovku pedagoga obohacovat výuku o video a audio nahrávky v angličtině, které jsou tolik potřebné pro porozumění rodilým mluvčím; naučili jsme se přidělovat studentům právo sdílet jejich obrazovku a například prezentovat výsledky jejich týmové nebo individuální práce. Řada pedagogů ve své konzultační činnosti využívá i dalších aplikací jako ZOOM, SKYPE apod., a též sdílela své zkušenosti. O přínosnosti výměny informací v „týmu“ Katedry jazyků svědčí i zájem ze strany pedagogů z jiných kateder o udělení přístupu. Rádi jsme všem zájemcům promptně vyhověli.

Z hlediska kvality výuky bylo zlomovým momentem pro práci v MS Teams zpřístupnění tzv. breakout rooms v měsíci listopadu 2020. Tato funkce v aplikaci MS Teams původně chyběla, a obzvláště pedagogové, kteří mají ve svém didaktickém rejstříku práci studentů v mikrotýmech, po této možnosti volali. Breakout rooms fungují skvěle, jejich ovládání je intuitivní a pro studenty znamenají aktivní, skutečně tvůrčí a kreativní zapojení do výuky. Mají možnost vyzkoušet si teoretické koncepty v bezpečném prostředí simulované reality. Sociální učení a imerzivní učení, tj. učení, kdy

jsme do výuky „ponořeni až po uši“, tak dostává konkrétní podobu i v online prostředí. MS Teams dovolují streamování multimediálních souborů, takže se otevírá prostor i pro práci se studentskými videi a podcasty. Výuka se stává pro studenty atraktivní, i když i oni, podobně jako pedagogové, musejí překonávat celou řadu technologických výzev. Zpětná vazba, jak ukázalo poslední průzkumné šetření mezi studenty, je pozitivní, a studenti výuku jazyků vesměs příznivě hodnotí. I když studentům výrazně chybí sociální kontakt se spolužáky, pozitivní ohlasy máme i od studentů kombinovaného studia, kterým se díky flexibilitě výuky rozprostřené do víkendových programů lépe daří skloubit pracovní, rodinné a studijní povinnosti. Znalost jazyků pak výrazně ovlivňuje jejich uplatnitelnost na trhu práce.

Jaké jsou další plány Katedry jazyků VŠFS? Díky technologiím se rýsuje celá řada nových možností. Jednou z nich je možnost připravit výběrové online jazykové semináře pro zájemce „napříč obory“. Logickým směrem je odborné zaměření těchto seminářů na získání znalostí a dovedností reflektujících inovace v oborech, které naše univerzita nabízí. Existuje též možnost virtuálního zapojení odborníků z praxe do online přednášek či seminářů, a to doslova odborníků z celého světa. Interdisciplinární přístup a spolupráce mezi Katedrou jazyků a dalšími odbornými katedrami je základním předpokladem úspěchu vzniku nových výukových forem naplněných moderním obsahem, který ocení nejen studenti, ale především jejich současní i budoucí zaměstnavatelé.

Museli jsme se naučit žít jinak

Lenka Chlebková // text
Archiv // foto

V tomto podivném roce, kdy se roztočila kola pandemie, jsme se v Karlových Varech museli naučit žít jinak. Po počátečních euforických momentech v měsíci září, ve kterém již tradičně proběhly zápisy, imatrikulace a promoce, a my jsme tak optimisticky očekávali normální chod života školy, se vše opět změnilo. Museli jsme se smířit s tím, že téměř neznáme naše studenty prvních ročníků a ročníky druhé si také vlastně moc nepamätujeme. Často jsme se přistihli, jak po telefonátu studenta hledáme v informačním systému školy, abychom si mohli spojit hlas s tvář.

Byla to mozaika způsobů různorodých činností, která se prostě musela přeskldat. Ale protože věci na první pohled negativní přinášejí časem i určitá pozitiva, dočkali jsme se i my.

První velká radost přišla, když byla

pro Karlovy Vary udělena akreditace navazujícího magisterského studijního programu Bezpečnostně právní studia. V průběhu března jsme tak mohli oslovit nejprve všechny naše bakaláře a nabídnout jim možnost pokračovat ve studiu stejného či podobného programu. Později jsme aktualizované informační materiály předávali dál, například Krajskému velitelství Policie ČR, které s námi jako jeden z regionálních subjektů uzavřelo v tomto akademickém roce rovněž Smlouvu o vzájemné spolupráci.

Kromě samozřejmě toho nejdůležitějšího, a to výuky samotné, bylo nutné jinak nastavit i marketingové strategie. Místo osvědčeného personálního marketingu, v rámci kterého jsme mohli každoročně navštívit žáky čtvrtých ročníků středních škol a měli tak šanci s nimi

osobně komunikovat, jsme oslovili jejich ředitele a požádali je o předání našich propagačních materiálů elektronickou formou. Většina z nich nám vyšla vstříc a informační letáky žákům zaslala nebo VŠFS propagovala na školních webech. Současně jsme také navýšili počet inzercí a PR rozhovorů v regionálním tisku. Propagace marketingového oddělení VŠFS v místních rádiích a skvěle připravené virtuální Dny otevřených dveří podpořily naše „zviditelnění“ i v rámci karlovarského regionu. Myslíme si, že i díky výše uvedenému je současný počet přihlášek ke studiu vyšší oproti roku minulému přibližně o čtyřicet procent. Tento výsledek nás momentálně těší, ale „neusínáme na vavřínech“ s vědomím, že přihlášky jsou pouze počátek cesty

přijímacího řízení.

Působení regionálního střediska v Karlových Varech není jen o vysokoškolské výuce se vším, co k tomu náleží. Důležité je také prostředí, ve kterém se vše odehrává. Proto od začátku svého působení středisko každoročně zlepšuje stav školy. Budova se nachází v centru města a je součástí historického bloku domů tvořících páteřní ulici Karlových Varů. Stopadesátiletá historie se samozřejmě podepsala nejen na zdech školy. Hned od počátku bylo jasné, že genius loci místa je úžasná věc, ale jen na něm se stavět nedá. Kromě činností obvyklých, jako je malování, rekonstrukce nových učeben a kabinetů, na nás čekaly i „velké věci“. Během tří let se realizovaly první dvě ze tří plánovaných investičních akcí. Nejprve bylo potřeba zrekonstruovat bývalý byt správce. Po několika měsících se z hromad sutě ve špinavých místnostech vyklubal komfortní byt s veškerým zázemím, který slouží ubytování akademických zaměstnanců školy. Věříme, že jsme jim tímto krokem nabídli příjemnou možnost, jak si usnadnit náročné dojíždění v době výuky i zkouškového období. Druhou nutnou investicí byla kompletní oprava a regulace otopné soustavy, která byla do té doby téměř nefunkční. Kromě této nezbytnosti je pro školu také důležitá energetická úspora při vytápění 150 let staré budovy. Obě investice byly realizovány oproti započtení nájemného díky úzké spolupráci s majitelem budovy

– Statutárním městem Karlovy Vary.

A právě dalším přínosem tohoto roku byla možnost připravit zahájení třetí a zatím největší investice. V celém zadaném traktu budovy budou osazena nová dřevěná okna s historickými profily a doplňky tak, aby vyhovovala přísným požadavkům památkářů. Protože se vzdělávání odehrává v jednadvacátém století, budou zabudována okna s kvalitními tepelně izolačními vlastnostmi a s kompletním zastíněním, které zlepší využívání moderní techniky. Ten, kdo viděl školu v době zahájení první výuky v roce 2016, může srovnávat.

Po celou dobu nás zajímaly především názory studentů, kteří se museli vyrovnávat nejen s distanční výukou, ale také se ztrátou sociálních vazeb a dalšími problémy. Reakce byly různé, ale převažovaly jednoznačně ty pozitivní. Proto bych na závěr ráda uvedla vyjádření naší studentky druhého ročníku kombinované formy navazujícího magisterského studia paní Marie Jordánové, která nám napsala:

„Prošla jsem celý druhým ročníkem magisterského studia výukou online. Kromě konzultací, přednášek a cvičení jsem musela samozřejmě pracovat také na své závěrečné práci. Vedoucí práce se mnou vše konzultoval přes email, přes Microsoft Teams, a pro rychlou zpětnou vazbu mi umožnil také konzultace telefonické. Ocenila jsem i pomoc s výslednými úpravami, v rámci kterých jsem byla upozorňována na nedostatky, které

jsem pak podle jeho rad do své práce zapracovala. (A že to byly dlouhé konzultace.) Neměla jsem žádný problém se s ním kdykoliv spojit.

Technicky systém fungoval skvěle, neměla jsem problém s připojením a ani ze strany pedagogů to nebylo jiné. Velkou výhodou online výuky byla úspora času, především z pohledu dojíždění na větší vzdálenost. Také jsem ocenila, že přednášky byly nahrávány, takže před zkouškou jsem si je pustila a zopakovala jsem si s vyučujícím látku. Když mi něco uniklo ve výuce, tak jsem si to dodatečně mohla naposlouchat z nahrávky. Hodně jsem se v této době zdokonalila v práci na počítači, což mně pomohlo a posunulo do té míry, že využívám nových znalostí a dovedností i ve svém zaměstnání.

Spokojená jsem byla i s prací studijního oddělení, jakýkoliv dotaz byl zodpovězen, informace ke studiu chodily emailem včas a vlastně nás tak studijní oddělení celým studiem vedlo. Vždy jsem dopředu věděla, co bude ve studiu následovat. Studijní středisko v Karlových Varech tak stoprocentně plnilo svoji funkci.

Když byla online výuka zahájena, neměla jsem si představit, jak to může fungovat, a opravdu to fungovalo skvěle. Je to pravda takové neosobní, ale zvykla jsem si rychle.

Protože jsem „starší ročník“, myslala jsem si, že si na tohle nezvyknu, že styk se spolužáky a osobní přednášky mi budou chybět, ale zvykla jsem si velice rychle, a to taky díky tomu, že jsem od VŠFS vždy dostala patřičný servis a informace.“

Jak pandemie ovlivnila výuku 29. cyklu

Martina Sovana // text
Archiv // foto

29. cyklus Univerzity 3. věku ve studijním středisku Most byl nejdelší v celé její 15leté historii.

Byl započat 14. února 2020 a ukončen až 22. června 2021, tj. po 15 měsících. Tvořilo ho celkem 16 kurzů a 3 přednášky Europe Direct Most. V každém kurzu se plánovalo 12 hodin výuky, tj. 6 setkání za semestr.

Když jsme 11. března 2020 oznamovali studentům Univerzity 3. věku, že bude výuka odložena na neurčito v souvislosti s mimořádným opatřením MZ ČR, netušili jsme, jak se situace bude vyvíjet. Po zdánlivém zvládnutí pandemie na jaře 2020 podzim otevřel možnost obnovení výuky, avšak jen dočasně, a to přibližně na měsíc. Obnovená výuka probíhala v prezenční formě od 31. srpna 2020 do 3. října 2020.

Pak přišlo období černých scénářů, kdy výuka v prezenční formě nebyla vůbec možná, a vyhlídky byly v nedohlednu. Proto v březnu 2021 proběhla u 5 kurzů, u kterých zbývala odučit jen 1 přednáška, korespondenční forma výuky. O online výuce jsme zatím neuvažovali vzhledem k věku a technickým možnostem studentů – seniorů, a také i s ohledem na to, že někteří studenti Univerzity 3. věku nemají počítač a nepoužívají e-mail.

Až v dubnu 2021 jsme začali vážně uvažovat o možnosti on-line výuky i pro tuto skupinu posluchačů. První, co

jsme zjišťovali, byla ochota lektorů přejít na online výuku. Vzhledem k tomu, že v Univerzitě 3. věku učí převážně externí lektori, kteří neměli zkušenosti s online výukou jako pedagogové na VŠFS, pro online výuku se rozhodl jen jeden z nich, a to Mgr. Šlajsna, který učil dva kurzy zaměřené na historii. S ním jsme on-line výuku vyzkoušeli a pro studenty obou kurzů nahráli krátké video pro on-line setkání, ve kterém jsme měli studenty učít připojovat se do on-line výuky.

Pak následovalo obvolávání 62 studentů dvou kurzů lektora Mgr. Šlajsny, abychom zjistili, jaké jsou jejich technické možnosti, a zda by se zapojili do online výuky, když je to nejprve naučíme, zda je vůbec reálné to s touto skupinou zkusit. Z telefonátů v měsíci dubnu vyplynulo, že by si všichni nejraději přáli prezenční výuku, a také že se jim už moc stýská po škole, po výuce a po setkávání se spolužáky. Bohužel jsme také zjistili, že někdo z nich i zemřel. Překvapivou informací pro nás bylo i to, že se někteří vrátili zpět do práce. A protože situace v dubnu 2021 neumožňovala prezenční výuku, nakonec nám asi 70 % z nich odsouhlasilo, že s námi zkusí online výuku, i když mnozí s velkými pochybnostmi a obavami, zda to zvládnou.

V květnu 2021 se situace s pandemií začínala zlepšovat a po telefonické

komunikaci s Mgr. Linhartovou, která v Praze zastřešuje Univerzitu 3. věku na obou střediscích v Mostě a v Karlových Varech, jsme se rozhodli vyčkat na otevření možnosti prezenční výuky. Čekání se nám vyplatilo. Od 1. 6. 2021 byla obnovena prezenční výuka kurzů, i když za přísných hygienických podmínek. Prezenčně byla dokončena výuka kurzu Průvodce zahradničením, kurz o Slovanech, kurz o Antickém Římě a 2 kurzy o grafologii. Kurz Ájurvédy musel být ukončen korespondenční formou výuky z důvodu pracovní vytíženosti lektorky. Jen malá část kurzů nemohla být zcela dokončena, a to dva pohybové kurzy a kurz literatury. Studentům těchto kurzů byla vrácena část kurzovného.

Účast studentů na výuce v červnu 2021 byla i za přísných hygienických podmínek celkem dobrá. Pohybovala se od 36 % do 61 %. Jeden posluchač uvedl: „Už jsem z toho začal bláznit, že jsem pořád doma.“ Na tvářích studentů byla vidět velká radost, že se mohou opět setkávat, protože prezenční forma výuky je pro ně velmi důležitá i jako zdroj sociálních kontaktů.

Doufáme, že podzim 2021 přinese dobré podmínky pro Univerzitu 3. věku, aby se studenti senioři mohli opět setkávat, obohacovat se o nové informace a měli možnost vzdělávat se a trávit smysluplně svůj čas.

Konference Finanční trhy 2021

Redakce // text
David Urbanczyk // foto

Katedra Financí VŠFS pořádala ve dnech 27. - 28. května 2021 již 10. ročník mezinárodní konference Finanční trhy, tentokrát s podtitulem „Inovace a udržitelnost“. Konference se konala netradičně on-line formou prostřednictvím aplikace Teams. Záštitu nad konferencí převzal, stejně jako v minulých letech, guvernér České národní banky pan Ing. Jiří Rusnok.

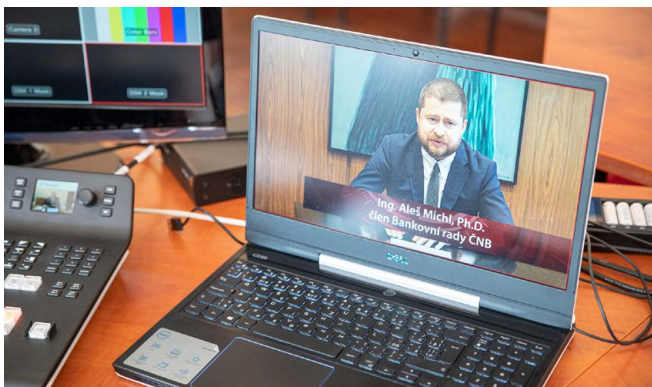
Konferenci zahájil doc. RNDr. Petr Budinský, CSc., VŠFS, prorektor pro strategii a mezinárodní vztahy. Hlavní referát přednesli Ing. Aleš Michl,

člen Bankovní rady České národní banky a vrchní ředitel a JUDr. Ing. Lenka Dupáková, Ph.D., náměstkyně ministryně financí České republiky. Následující tematické bloky se věnovaly těmto tématům:

- Perspektivy vývoje českého finančního a kapitálového trhu v etapě restartu české ekonomiky po koronavirové krizi.
- Český finanční a kapitálový trh v etapě obnovení hospodářské prosperity a růstu po roce 2020.
- Technologie fintech a další jako nástroj prohloubení finančního trhu a zkvalitnění finančních služeb v příštích letech.

- Podmínky rozvoje českého kapitálového trhu z hlediska financování inovačních investičních programů podniků v etapě obnovení hospodářské prosperity a růstu po roce 2020.

Druhý den konference patřil akademikům a studentům VŠFS, kteří přednesli zajímavé příspěvky na různá aktuální témata. Panely moderovali doc. JUDr. Ing. Otakar Schlossberger, Ph.D., proděkan pro výzkum a publikační činnost Fakulty ekonomických studií a vedoucí Katedry financí VŠFS a Ing. Eva Kostikov, Ph.D., zástupce vedoucího Katedry financí VŠFS.

Ze studentky vedoucí představitelkou školy

Josef Tuček // text
Archiv // foto

Hlídá personální obsazení univerzity a každodenní toky peněz, bez nichž by škola nemohla fungovat. Ale také se hodně naučila třeba o stavebnictví nebo o kriminalistice. Kvestorka Zuzana Balžanková působí na Vysoké škole finanční a správní od roku 2001, kdy v ní začala pracovat a současně studovat.

Že se bude život inženýrky Balžankové jednou točit kolem čísel, jako dítě nečekala. „Na základní škole jsem neměla představu, co budu dělat dál. Byla jsem mladá, moc mě nebavilo přemýšlet o další škole...“, popisuje. Rozhodl tatínek, technik. Řekl jí – z matematiky a fyziky máš jedničky, půjdeš na průmyslovku.

Vystudovala tedy elektroprůmyslovku v Praze v Ječné ulici. Ale ještě před koncem školy ji život nasměroval od elektropřístrojů do finančnictví. Byla s maminkou zaregistrovat její kupónovou knížku pro tehdy probíhající kupónovou privatizaci. A nějak ji napadlo zeptat se, jestli by pro ni neměli brigádu. Měli. Před maturitou a pak po ní pracovala v Podniku výpočetní techniky, který kupónovou privatizaci v první

polovině devadesátých let technicky zajišťoval. Podnik měl na starosti i technické zabezpečení voleb. „Převáželi jsme tehdy data na disketách, bylo to docela zábavné,“ vzpomíná Zuzana Balžanková na dřevní doby elektronizace státní správy.

Zlomové setkání na chodbě

Stala se vedoucí střediska kuponové privatizace a RM-Systému na Praze 6 a poté na Praze 7, ale když podnik propouštěl, o práci v roce 1996 přišla. V tramvaji si v novinách všimla inzertátu, že Burza cenných papírů hledá administrativní pracovníky. Hned tam zajela, a i když nebyla objednaná na pohovor, přijali ji.

Jednou na chodbě Burzovního paláce potkala uhlazeného muže v obleku, který hledal Burzovní komoru. Zavedla ho k příslušným

dveřím, cestou spolu prohodili pár slov a ovlivnila si tím celý pracovní život. Tím mužem byl Petr Budinský. Nebyl ještě docentem ekonomie ani prorektorem Vysoké školy finanční a správní, jako je nyní.

O pár dní později ji vyhledal a zeptal se, jestli by mu nechtěla dělat asistentku v Komerční bance, kde byl členem představenstva. Přijala. Mimo jiné pořizovala zápisy z jednání nejvyšších orgánů banky a poznávala tím fungování světa financí. Když se pak v Komerční bance změnil nejvyšší management, využila toho a odjela si zlepšit angličtinu jako au pair do Anglie.

Vrátila se po roce. „Bylo to jako osud. Z Anglie jsem přijela domů v létě, byla neděle, šest hodin večer. A v osm mi volal docent Budinský, že

zase shání asistentku, jestli to nechci dělat," vypráví inženýrka Balžanková. Původně nechtěla. Ujasnila si, že jí chybí vysokoškolské vzdělání.

Když docentu Budinskému vysvětlila, že nemůže pracovat u něj, protože chce studovat, odpověděl – to je ale náhoda, ta práce by měla být na soukromé vysoké škole, která právě vzniká. A tak v roce 2001 nastoupila na Vysokou školu finanční a správní jako studentka prvního ročníku a také jako asistentka, která po roce přešla k rektorce.

„Studovala jsem a současně pracovala v instituci, která teprve vznikla a denně se rozvíjela. Ani bych to snad nikomu neradila, bylo to hodně náročné," říká dnes upřímně Zuzana Balžanková. Ale díky tomu poznala školu od základů jako studentka i jako zaměstnankyně, která byla blízka důležitým rozhodnutím. Prošla různými posty, včetně vedoucí studijního oddělení. Od roku 2016 je kvestorkou, která má odpovědnost za školní řízení lidských zdrojů a finance.

Laboratoř jako z detektivky

Zažila obrovský rozvoj školy, která měla původně zaměření jen na ekonomii a finance, a později si přibrala rovněž bezpečnostní studia – například pro hasiče, policisty či kriminalisty. „Spolupracujeme s Kriminalistickým ústavem, dohodli jsme

pro studenty praxi u republikové policie. V Česku jenom Policejní akademie a my učíme kriminalistické techniky a forenzní disciplíny," popisuje. „Je to jak v detektivce – máme tu i laboratoř, kde je například imitovaný oběšenec používaný při výuce.“

Také ekonomické a správní studium se rozšířilo například o obory, jako jsou marketinková komunikace nebo aplikovaná informatika. K bakalářskému a magisterskému studiu přibývalo studium doktorské. Pro finanční odborníky z praxe škola zajišťuje certifikované zkoušky České národní banky...

Do úplně jiného světa Zuzana Balžanková vstoupila, když škola v Praze rekonstruovala dvě budovy, z nichž vytvořila ubytovací kampus pro studenty. „Musela jsem se zabývat spoustou stavebních a dalších předpisů, ale taky jsem se dozvěděla, co to je ‚kročejový hluk‘. Tak se říká hluku, který vzniká a šíří se ve stavební konstrukci a není snadné ho minimalizovat.“

Státnice pro bázlivého studenta

Inženýrka Balžanková si zakládá na tom, že soukromá vysoká škola dělá pro studenty víc, než je obvyklé u veřejných vysokých škol. Jako kuriózní případ uvádí studenta, který nechtěl ke státnicím. „Všechno uměl, ale bál se. Tak jsme ho jednou pozvali na studijní oddělení a nečekaně

ho zavedli před zkušební komisí. Ta ho vyzkoušela a on nám pak s diplomem přišel poděkovat," směje se.

Jedním dechem však zdůrazňuje, že i když je škola soukromá a studenti v ní platí školné, neznamená to, že diplom automaticky dostanou.

Diplom od nás si v praxi získal uznávanou hodnotu, říká kvestorka Zuzana Balžanková

„Dodržujeme zásadu, že student musí dobře znát ekonomické i právní souvislosti svého oboru. Je to takové tvrdé jádro, na kterém se dá stavět. Z toho neslevujeme," popisuje. „I díky tomu má diplom od nás svou cenu. Víme od personálních agentur, že k našim absolventům přistupují pozitivně, vědí, že něco umějí.“

Na vysokých školách oceňuje, že se na nich studenti naučí pracovat s informacemi, najít je, vyhodnotit, pochopit souvislosti. „Vysoká škola vede ke kritickému myšlení a ke schopnosti vytvořit si vlastní názor, a to je moc důležité," shrnuje.

Dalším základem, který podle jejích zkušeností škola dává absolventům do života, jsou přátelské vztahy, jež si během studia vytvoří a které se později přetvářejí do pracovních kontaktů. O tohle ovšem studenti v době epidemie přicházejí.

„Veškerou výuku jsme pohotově převedli na online. Je to celkem nějakých 600 hodin přednášek týdně," popisuje inženýrka Balžanková. Škola rychle nakoupila otočné kamery, směrové mikrofony či grafické tablety, na jejichž obrazovku může přednášející rukou psát vzorce a postup výpočtů, aby studenti vše mohli krok po kroku sledovat na svém počítači. „Výuka je díky tomu nadále kvalitní, jen na vytváření kontaktů mezi spolužáky teď prostor není," říká smutně.

Možná však právě kvalitní online výuka škole přinesla větší vlnu českých zájemců než v minulosti. „Nahradili zahraniční studenty, kterých v průběhu epidemie ubylo," konstatuje Zuzana Balžanková. „Noví studenti jsou zárukou, že i v této těžké době bude naše škola spolehlivě fungovat dál.“

Příměstský tábor s příchutí tajemné čínské kultury

Helga Bedáňová,
Markéta Záhumenská // text
Archiv // foto

Konfuciov institut, který byl založen v listopadu 2018 jako společný projekt dvou univerzit - Vysoké školy finanční a správní a China Jiliang University v Hangzhou, se vedle akademických činností věnuje i volnočasovým aktivitám zaměřeným na čínskou kulturu. Loni se s velkým zájmem setkal příměstský tábor pro děti, proto se jej institut rozhodl pořádat i letos.

Jak se zdá, loňská zkušenost s příměstským táborem byla veskrze pozitivní. Jak to tedy bude letos?

Máme radost, že se v termínu od 9. do 13. srpna prostory Konfuciova institutu na pár dní promění v táborovou základnu a naše učebny zaplní dětský smích během příměstského tábora pro děti ve věku 7–12 let. Tábor povedou čeští lektori.

Co mohou děti na takovém příměstském táboře zažít? Je vůbec

možné dětem v Praze zprostředkovat čínskou kulturu?

Letos se bude jednat o druhý ročník, jak jste zmínili, právě na základě kladných ohlasů, kterých se nám dostalo jak od rodičů i dětí samotných vloni, jsme se tuto akci rozhodli realizovat i v letošním roce. Opět se vydáme do Botanické zahrady, kde se v obklopení umně pěstěných bonsajů necháme unést poklidnou atmosférou dálného východu, nezapomene navštívit ani pandu červenou, která se před námi v minulém roce úspěšně schovávala. Účastníci letošního ročníku se mohou těšit také na návštěvu jediného budhistického chrámu v Praze či na celodenní výlet spojený s piknikem ve stínu čínského pavilonu na zámku ve Vlašimi. Stěžejním bodem celého programu jsou dopolední výukové bloky, kde se děti naučí nejenom nejzákladnější čínské

fráze, ale také například jednoduché čínské písničky, které jim pomůžou k zapamatování základních slovíček. V rámci celotáborové hry objeví čtyři poklady učencovy studovny, s jejichž pomocí se alespoň na chvíli stanou čínským mistrem kaligrafie. Nevynecháme ani trénink bojového umění, které na závěrečné party budou moci předvést svým rodičům.

A jak probíhá takový den na našem příměstském táboře?

Ráno mezi osmou až devátou hodinou se všichni sejdeme na pražském Žižkově v ulici Vlkova 12, kde také sídlí náš institut. Ráno probíhá výuka čínštiny, a to hravou formou, kdy české lektorky dětem představí základní znaky a jejich výslovnost. Děti pak znaky za použití pravého kaligrafického štětce sami namalují na čínský rýžový papír. Hotová dílka budou vystavena na závěrečném

setkání s rodiči, a děti si zároveň připraví vlastní malou vernisáž obohacenou o další umělecká vystoupení. Neopomenutelnou součástí dopoledního programu je třeba i vlastnoruční výroba jarních závitků, na které se podílí všichni účastníci tábora, a díky níž se děti seznámí s dálněvýchodní kuchyní. V odpoledních hodinách se pak vydáme na některou z plánovaných exkurzí nebo si zahrajeme bojovou hru. V minulém roce jsme se například „přesunuli“ do Zakázaného města, kde jsme hledali poklad Žlutého císaře. Děti si z příměstského tábora odnesly spoustu nových, nezapomenutelných zážitků a některé z nich čínský jazyk zaujal do takové

míry, že se u nás v jeho studiu rozhodly pokračovat i po jeho skončení. Pevně věříme, že letošní druhý ročník bude neméně vydařený a my se tak opět přeneseme do daleké Číny, kde si užijeme několik pohodových dní plných zábavy a poznání.

Kde jinde Vás ještě můžeme v létě potkat?

Letos se znovu chystáme účastnit mezinárodního čajového festivalu Čajomír, který se každoročně koná v historických prostorách pražského Vyšehradu, letos o víkendu od 14. do 15. srpna. Ještě dnes máme v živé paměti loňský ročník, tu specifickou směs orientálních chutí a vůní, která dokonale ztělesňuje ducha této

akce. Díky čajovému festivalu se nám naskytla unikátní příležitost poznat milovníky čaje z různých koutů naší vlasti. Již teď se těšíme, že i letos s návštěvníky festivalu pohovoříme o čaji a jeho významu v čínské kultuře. Pro případné zájemce máme nachystané nejenom kvalitní čínské čaje, jako například vysokohorský Oolong, černý Jin Jun Mei (Krásné zlaté obočí) či výtečný zelený čas Long Jing (Dračí studna) z břehů Západního jezera ve městě Hangzhou, ale také řadu dalších aktivit. Mimo jiné nás zde mohou vyhledat případní zájemci o studium čínštiny nebo workshopy kaligrafie, kterým rádi poskytneme bližší informace týkající se našich kurzů a akcí.

Maturity v covidové době

Marek Matějka // text

Archiv // foto

V letošním školním roce jsme dlouhou dobu nevěděli, v jakém režimu se nakonec maturit odehrají. Průběžně v čase se jejich struktura měnila. Nikdo neměl do poslední chvíle jistotu, jak to nakonec dopadne. Vstoupili do ryze odborného diskurzu politický zájem, pak většinou věci získávají poněkud obskurní podobu. Blížící se volby do PS PČR jsou momentem, který znemožnil přidělení tzv. úředních maturit de iure, proto vzniklo cosi, co naplňuje věcnou podobu úředních maturit, ale neříká se jim tak. Přesunutí státní části maturit do školní, možnost podstoupit ústní část maturit z ČJ a AJ dobrovolně, zrušení písemné části (ČJ, AJ), nehodnocení didaktických testů na běžné hodnotící škále, ale pouze slovně v rovině úspěš / neúspěš, navýšení času pro psaní didaktických testů, automatické umožnění dalšího termínu psaní didaktických testů i při nepřítomnosti žáka u zkoušky bez omluvy, to všechno z běžné maturity udělalo kočkovsa. Nejvíce na tento stav doplatí sami absolventi, protože i přes sebevětší snahu všech zúčastněných zůstanou letošní maturit v povědomí veřejnosti neplnohodnotné. Osobně mě

víc než zaráží, že z českých středních škol vyjdou absolventi bez maturity z českého jazyka, přesněji s jakousi karikaturou maturity z češtiny. Ne všichni, ale značná část ano. Například na našem gymnáziu maturovali všichni ze všech předmětů standardně, na SOŠ naopak v běžném režimu nematuroval nikdo, tedy ani z češtiny. Všichni žáci racionálně (ekonomicky) využili možnosti, kterou měli. Maturovali pouze z toho, z čeho museli. Neselhali žáci, selhal systém svou „velkorysostí“.

Žákům, i těm z posledních ročníků, se v rámci distanční výuky věnovali všichni vyučující naplno, nezbyl prostor ani čas pro jakékoli redukce. Maturanti byli připravováni systematicky a v plnohodnotném režimu. Značná část přípravy na maturitu je vždy věcí samostudia, to platí i v dobách standardních. Zejména (ne)četba předepsané literatury se nedá svést na distanční výuku. I přes všechny organizační obtíže ze strany MŠMT a nestandardnosti v průběhu celého školního roku byli naši žáci připraveni maturitu zvládnout. Tomu odpovídají i dosažené výsledky. Z ústních maturit na gymnáziu prospěli všichni. Na SOŠ si zkoušku z ekonomie zopakuje jedna studentka. Ostatní rovněž prospěli. Kuriozitou těchto maturit je,

že ještě po skončení ústních maturit neznáme výsledky didaktických testů. To může znamenat, že i ten, kdo zdárně prošel školní částí maturit, může celkově u MZ neuspět. Neuspěje-li žák v didaktickém testu (ČJ, AJ / Mat), pak tento bude muset konat znovu a až po jeho úspěšném hodnocení se stane absolventem. Teoreticky se tak může stát, že žák ani napotřetí neuspěje v didaktickém testu a ačkoli všechny ostatní části MZ má úspěšně za sebou, maturitu nezíská. V realu by takový žák musel opakovat poslední ročník studia a pokusit se o úspěšné zakončení studia MZ znovu. I takové případy lze v České republice očekávat.

Závěrem chci poděkovat všem, kteří se na průběhu celého školního roku i maturit samotných podíleli. Nebyl to vůbec snadný školní rok a nezbyvá než doufat, že ten další už bude „tuctovější“.

P. S. Těsně před uzávěrkou nového čísla Xadonie jsme se dozvěděli výsledky didaktických testů. Tak ve finále DT nezvládl jeden žák SOŠ, z gymnázia uspěli všichni. Celková bilance letošních maturit tudíž je taková, že z gymnazistů uspěli všichni, ze studentů střední odborné školy neuspěli dva. Blahopřejeme absolventům.

Solidarita zdravotníkům

Kouzelné školy // text

Archiv // foto

Úvodem

Letošní školní rok nebyl pro nikoho snadný. I přesto jsme našli způsob, jak realizovat jeden z nejdůležitějších principů Montessori vzdělávací metody: vzájemná úcta a spolupráce bez nezdravé rivality. Ve chvílích, kdy naši lékaři a sestry potřebovali povzbudit a dodat sil, jsme spolu s dětmi vymysleli a následně realizovali projekt „Solidarita zdravotníkům“.

Domluvili jsme se se zdravotníky z oddělení ARO Fakultní nemocnice Královské Vinohrady, že jim pro zpříjemnění jejich nelehké práce upečeme různé dobroty. První várku jsme hlavní sestře na ARU předali 9. března 2021. A pak už jsme pekli a dodávali dobroty na nejrůznější oddělení FNKV. Lékaři, sestřičky a někdy možná i pacienti si mohli pochutnat na listových tyčinkách se špenátem, slaných šnecích, štrůdlu, perníku, nebo bábovce. A zapojovali se i rodiče. Jedna várka dobrot tak byla složena z chutného občerstvení z vynikající korejské restaurace.

Děti byly báječné a některé se samy vrhly do pečení. Ty ostatní zase připravily krásná přáníčka, protože nejenom dobrotami, ale i laskavým slovem a vlídnou myšlenkou je možné přispět v těžkých dobách.

Bylo pro nás velkou radostí, že si sestry z FNKV dokonce našly čas na milý dopis, o který se s Vámi chceme podělit.

*Dobrý den,
nevím, jestli se můj email dostane k těm správným lidem, eventuelně moc prosím o předání velkého díku.*

Pracuji jako staniční sestra na nyní Covidovém oddělení intenzivní péče. Není to nyní lehká doba pro nikoho z nás a musím říci, že sestřičky našeho oddělení jsou nyní vystaveny velkému tlaku a stresu.

Přesto každá a každý z nich jsou i v této, pro ně velmi náročné době, schopni vykouzlit na tváři úsměv.

A za některým z těch úsměvů jste vy a Vaše napečené dobroty, kterých jsme už od vás dostali velkou spoustu.

Takže za celý náš kolektiv bych Vám všem moc ráda poděkovala za všechny dárky od Vás. Mají pro nás v této době velkou cenu a moc si vaší pomoci vážíme.

Ještě jednou velký dík.

Celý kolektiv KAR Covid jip FNKV

Bc. Andrea Malá

staniční sestra PACU

S odpovědí jsme nemuseli dlouho váhat:

Dobrý den Andreo,

Váš dopis doputoval až do ředitelny Kouzelných škol a zahřál každého, kdo ho měl možnost číst.

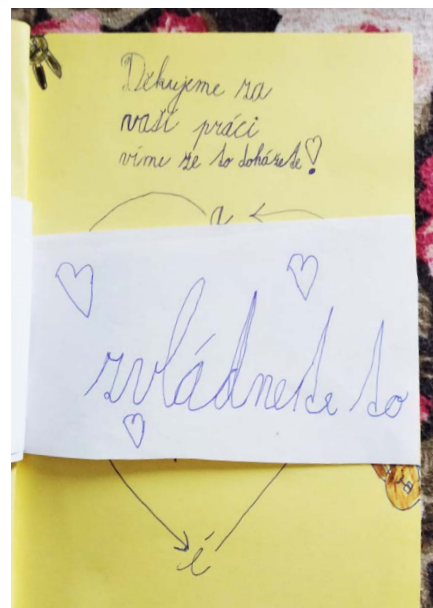
My to ve škole a v životě máme tak, že lidé pro nás nejsou kapkou v moři, ale oceánem v kapce a tyhle kapky tvoří náš svět. Svět lidských bytostí.

Do pečení se zapojili i rodiče a tak, pokud dovolíte, pošlu Váš dopis i jim.

Moc si vážíme Vaší práce a jsme rádi, že Vás máme. Posíláme lásku všem kolem Vás a srdečné pozdravy.

Martina a tým Kouzelných škol.

Byla to těžká doba a jsme rádi, že ji máme za sebou, tentokrát snad už doopravdy. Nám ale přinesla vedle starosti o blízké i velkou radost z potvrzení, že náš náhled na svět a život, který se snažíme s dětmi sdílet, funguje a vnáší světlo i tam, kde bychom ho nehledali.

Smlouva o péči o zdraví

Karel Marek // text

Základní ustanovení tohoto smluvního typu (§ 2636-2651 obč. zák.) určuje, že smlouvou o péči o zdraví se zavazuje poskytovatel vůči příkazci pečovat v rámci svého povolání nebo předmětu činnosti o zdraví ošetřovaného, ať je jím příkazce nebo třetí osoba. Příkazce zaplatí poskytovateli odměnu, je-li to ujednáno. To neplatí, stanoví-li jiný právní předpis, že se péče o zdraví hraje výlučně z jiných zdrojů.

Kromě občanského zák. upravuje zdravotní služby zejména jiný (zvláštní) zák. č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování a dále zejména zák. č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách.

Před přijetím obč. zák. neexistovala taková soukromoprávní úprava; judikatura posuzovala dané vztahy podle zásad úpravy smlouvy o dílo, resp. smlouvy o úpravě a opravě věci.

Osoba, která péči poskytuje, má právo na odměnu:

- pokud byla sjednána,
- nevyklučuje-li to zvláštní úprava.

Poskytovatel nesmí přijmout úplatu od pojištěnce zdravotního pojištění, pokud jde o činnost, která se provádí na základě tohoto pojištění. To platí, jde-li např. o potřebné vyšetření (odběry) pojištěnce. Jestliže však tomu tak není a žadatelé poskytnou plnění k tomu oprávněná osoba, pak je možné

odměnu sjednat. Jde např. i o vyžádané testy pro ošetřovaného nad rámec hrazený zdravotními pojišťovnami, zkrášlovací plastické operace atd.

Občanský zákoník demonstrativně uvádí, že péče o zdraví zahrnuje úkon, prohlídku nebo radu. A dále určuje, že jde o všechny další služby, které se týkají bezprostředně ošetřovaného, a které jsou vedeny snahou zlepšit nebo zachovat jeho zdravotní stav.

Už v minulém vydání jsme dali prostor populárně naučným textům z oblasti práva. Nyní v tomto trendu pokračujeme opět textem prof. Marka, odborného garanta studijního programu Právo v podnikání.

Péči o zdraví však není činnost spočívající jen v prodeji léků nebo jejich převodu. Aktuální jsou zde jednání lékárníků s Ministerstvem zdravotnictví ČR o rozsahu práva účtovat i určitou částku za poskytování poradenství. Argumentují tím, že jejich činnost při volném prodeji léků není jen pouhým prodejem. Jde o zahrnutí určité částky do ceny volně

prodejních léků, nikoliv léků poskytovaných na lékařský předpis, u kterých poskytuje rady zásadně lékař.

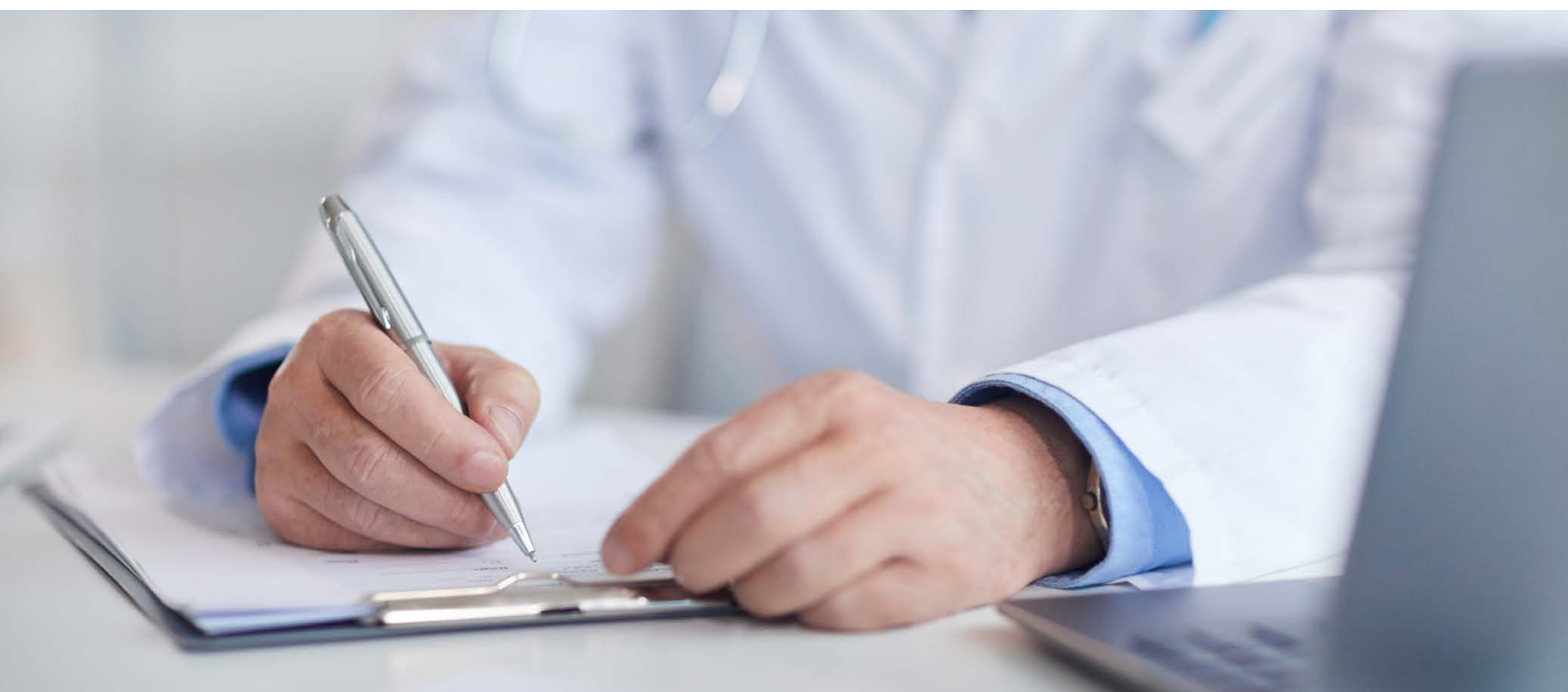
Při zajišťování péče o zdraví, vysvětlí poskytovatel ošetřovanému srozumitelně zamýšlené ošetření i o jakou navrhovanou péči o zdraví se jedná. Po vyšetření poskytovatel vysvětlí ošetřovanému jeho zdravotní stav a péči o zdraví i při dalším postupu. Pokud o to vyšetřovaný požádá, podá mu poskytovatel vysvětlení i v písemné formě.

Jestliže se jedná o ošetřovaného, který není plně svéprávný, ale přesto je schopen úsudku, poučí se způsobem přiměřeným jeho schopnosti vysvětlit pochopit. Vysvětlení se podá i jeho zákonnému zástupci.

Informace se pochopitelně neposkytují osobě, která není schopna vůbec vnímat. Poučení se neprovádí též, jde-li o běžný úkon, všeobecně známý, bez možných následků, např. měření výšky, váhy, procenta tuku, tlaku apod.

Lze-li rozumně předpokládat, že ošetřovaný pochopil svůj zdravotní stav, způsob, účel a nezbytnost péče o zdraví vč. očekávaných následků a možných nebezpečí pro své zdraví, jakož i to, zda přichází v úvahu i jiný možný způsob péče o zdraví, pak je vysvětlení podáno řádně.

Musí-li si být poskytovatel vědom, že u ošetřovaného vyvolal představu, že péči o zdraví dosáhne určitého

výsledku, ač ví nebo musí vědět, že výsledku nemusí být dosaženo, je i toto povinen ošetřovanému vysvětlit.

Při vysvětlení se vychází z právní domněnky, že příkazce má rozumové schopnosti průměrného člověka. To považuje soud při případném sporu za prokázané, ledaže se prokáže opak. Důkazní břemeno nese ten, kdo chce tuto domněnku vyvrátit.

Podle zák. č. 372/2011 Sb. může být informace o nepříznivé diagnóze či prognóze (za určených podmínek s určenými výjimkami) zadržena, pokud by tím mohla být event. pacientovi způsobena vážná újma. Přitom se určuje, že poskytovatel takové právo nemá, pokud nebezpečí a vážnost nepotvrdí

ještě další odborník činný v oboru. V tomto případě se však podává vysvětlení jiné osobě, kterou příkazce určil, jestliže bylo takové určení učiněno.

Úpravu obdobného smyslu určuje i občan. zák. Ohrozil-li by se tím zcela zjevně a vážně zdravotní stav ošetřovaného, může mu být vysvětlení podáno v plném rozsahu dodatečně, a to jakmile se není již třeba obávat nebezpečí. Má se za to (jde opět o vyvratitelnou domněnku), že toto právo poskytovatel nemá, nepotvrdí-li mu zjevnost a vážnost nebezpečí jiná osoba poskytující péči o zdraví v daném oboru. Dále občan. zák. sděluje, že je-li vysvětlení odepřeno a vyžaduje-li to zájem ošetřovaného, podá se vysvětlení jiné osobě pověřené ošetřovaným, ledaže jiný předpis stanoví něco jiného.

Pokud dal ošetřovaný zřetelně najevo, že si vysvětlení nepřeje, neposkytuje se, ledaže nebezpečí, které z tohoto hrozí ošetřovanému nebo jiné osobě, zjevně převyšuje jeho zájem. Půjde o případy, ve kterých je tato informace jediným způsobem, který může pomoci zajistit včasné léčení nebo potřebné preventivní opatření, anebo když zdravotní stav ošetřovaného ohrožuje okolí.

Ke každému úkonu v rámci péče o zdraví se vyžaduje souhlas ošetřovaného, ledaže zákon určuje, že souhlasu není třeba. Odmitne-li ošetřovaný souhlas, potvrdí to poskytovateli na jeho žádost v písemné formě. Požádá-li o souhlas poskytovatel nebo ošetřovaný, potvrdí mu druhá strana v písemné

formě, k čemu byl souhlas udělen. Vychází se z toho, že jde o smluvní vztah.

Po řešení těchto otázek se občan. zák. zabývá dalšími právy a povinnostmi stran. Ukládá poskytovateli postupovat podle smlouvy s péčí řádného odborníka, a to v souladu s pravidly svého oboru. Ošetřovaný přitom sdělí poskytovateli podle svého nejlepšího vědomí potřebné údaje a poskytne mu součinnost nutnou podle rozumného očekávání k tomu, aby mohl splnit povinnosti podle smlouvy.

Dále občan. zák. ukládá neumožnit jiné osobě péči o zdraví ošetřovaného, ledaže ten dal k tomu souhlas. To však neplatí, vyžaduje-li se přítomnost jiné osoby, aby bylo prokázáno, nakolik se vyhovělo požadavkům odborné péče.

Poskytovatel je na základě smlouvy povinen k odborné činnosti (*lege artis*). Jinak by se jednalo o protiprávní jednání a porušení smlouvy. K případným smluvním ujednáním, které odbornou činnost omezují nebo dokonce vylučují, se nepřihlíží.

Pokud je péče poskytována v zařízeních, které poskytovatel neprovozuje, musí být ošetřovanému nebo příkazci včas sděleno, kdo je poskytovatel.

Pokud by nebylo možno provozovatele určit, považuje se za něho i osoba, kde byla péče poskytnuta. To platí i pro sdělení, které by nebylo sděleno včas. K opačným ujednáním se nepřihlíží.

Důležité je vedení záznamů o péči o zdraví. Tyto záznamy vede poskytovatel. Musí z nich být zřejmé údaje o zdravotním stavu ošetřovaného

a o poskytovatelově činnosti, vč. podkladů osvědčujících správnost těchto údajů. Záznamy se vedou v nezbytném rozsahu a zachovávají se tak dlouho, jak to vyžaduje potřeba odborné péče. Podle svého uvážení připojí poskytovatel i podklady a vyjádření, které mu případně odevzdal ošetřovaný nebo příkazce.

Pokud do záznamů nahlíží oprávněná osoba, poznamená poskytovatel, kdo do nich nahlížel. Ošetřovaný má právo do záznamů nahlížet. Požádá-li o to, umožní mu poskytovatel nahlédnutí do záznamů bez zbytečného odkladu.

Umožní mu též pořizovat si ze záznamů výpisy, opisy nebo kopie, popř. mu je sám vydá za náhradu jejich pořízení. Pokud by záznamy obsahovaly údaje o třetí osobě, nelze je zpřístupnit bez jejího souhlasu.

Není-li stanoveno jinak, nelze záznamy ošetřovaného zpřístupnit jiné osobě bez výslovného souhlasu ošetřovaného a to i kdyby byl třetí osobou příkazce nebo zástupce ošetřovaného. Udělení nebo odmítnutí souhlasu se uvede v záznamech.

Bez souhlasu ošetřovaného se mohou poskytnout údaje jen v anonymizované podobě, jen k údajům vědeckým a statistickým, a to jen za občan. zák. určených podmínek.

Ošetřovaný, který není příkazcem, může péči o zdraví odmítnout. Tímto odmítnutím se závazek ruší.

Případné spory rozhoduje obecný soud. Je možno též volit rozhodování sporů v rozhodčím řízení při dodržení zákonných podmínek podle zák. č. 216/1994 Sb. v úplném znění.

Zvláštní spory tvoří úhradové vnitrostátní spory ve zdravotnictví. Počítá se i se zmocněním k rozhodování takových sporů Rozhodčím soudem při HK ČR a AK ČR (RS).

Úhradovým vnitrostátním sporem ve zdravotnictví ve smyslu Řádu RS se rozumí spor, v němž všechny strany (účastníci) mají sídlo (bydliště) na území České republiky, nebo spor, v němž organizační složky zahraničních osob anebo organizační složky vykonávající činnost dle zvláštního zákona mají sídlo (bydliště) na území České republiky a jsou zapsané v obchodním rejstříku.

Úhradovým vnitrostátním sporem ve zdravotnictví se ve smyslu tohoto Řádu

dále rozumí majetkový spor vzniklý ve zdravotnictví, kde účastníkem sporu (vyjma vedlejšího účastníka) může být pouze pacient, pojištěnec, zdravotní pojišťovna, zdravotnické zařízení či ministerstvo zdravotnictví. Podmínkou pro projednání sporu jako vnitrostátního úhradového sporu ve zdravotnictví je použití českého hmotného práva na takový spor, veškerá písemná podání a přednesy stran v češtině (popř. slovenštině) a konání rozhodčího řízení na území České republiky a vynesení rozhodnutí v češtině (popř. slovenštině), pokud se strany nedohodnou na projednání sporu v jiném než českém (popř. slovenském) jazyce.

REFERENCE:

¹ Viz rozsudek NS ze dne 29. 10. 2013 sp. zn. 25 Cdo 1050/2012: Právní vztah ze smlouvy o plastické operaci se posuzuje analogicky podle smlouvy o úpravě o opravě věci.

² Viz např. Rozhodnutí NS sp. zn. 32 Odo 1160/2003.

³ Rozsudek NS ze dne 21. 3. 2018 sp. zn. 33 Cdo 1242/2017: nezbytným předpokladem pro smlouvu je shodná vůle obou stran (konsensus)

⁴ Usnesení NS z 10. 11. 2010 sp. zn. Ido 777/2010 :.....„Nedostatku umění“ se dopustil lékař při výkonu svého povolání, může spočívat i v tom, že nenařídil okamžitý převoz pacienta na specializované pracoviště, ačkoli si byl vědom závažnosti jeho zdravotního stavu a toho, že s ohledem na materiální a personální vybavení mu není schopen poskytnout širší péči.

⁵ Blíže viz www.soud.cz

LITERATURA:

DVOŘÁK, K; FIALA, J.; ŠVESTKA, J. Občanský zákoník. Komentář. Svazek V a svazek VI. Praha : Wolters Kluwer ČR, 2014.

KINDL, M.; ROZEHNAL, A. Občanský zákoník, Praktický komentář, svazek II. Plzeň : Aleš Čeněk, 2019.

MAMOJKA, M. st.; MAMOJKA, M. ml. Obchodné právo v systéme slovenského právneho poriadku. Trnava : Univerzita Cyrila a Metoděje, 2006.

MAREK, K. Na aktuální téma: K otázkám péče o zdraví, Moderní obec, 5/2021.

OVEČKOVÁ, O. a kol. Obchodný zákonník. Komentář. 2. vyd. Bratislava : Iura Edition, 2005.

SUCHOŽA, J. a kol. Obchodný zákonník a súvisiace predpisy. Komentár. Svazek II. Plzeň : Aleš Čeněk, 2019.

Paul Uhlenhuth

Jiří Straus // text
Archiv // foto

rozlišení lidské a zvířecí krve

Úvod

Paul Uhlenhuth, celým jménem Paul Theodor Uhlenhuth, byl německý bakteriolog a imunolog, do dějin kriminalistiky se zapsal objevem tzv. Uhlenhuthovy metody (1901) – imunoprecipitační reakce pro rozlišení lidské a zvířecí krve (resp. proteinů) užívané v soudním lékařství.

Uhlenhuth se proslavil ve forenzních vědách pro svůj vývoj precipitinového testu, který mohl rozlišit lidskou krev od zvířecí krve v roce 1901. Jedná se o objev, který měl v trestním soudnictví ve 20. století obrovský význam. V roce 1915 objevil patogen Weilova syndromu (Weilova nemoc). Dále vynalezl léčbu arsenem nemoci syfilis a antimonovou léčbu mnoha tropických chorob.

V letech 1911–1918 byl profesorem na univerzitě ve Štrasburku, v letech 1918–1923 na univerzitě v Marburgu a v letech 1923–1936 na univerzitě ve Freiburgu, kde byl v letech 1928–1929 zároveň rektorem univerzity. Po odchodu do důchodu v roce 1936 vedl až do své smrti v roce 1957 svůj vlastní výzkumný ústav, známý jako State Research Laboratory (německy Staatliches Forschungslaboratorium) ve Freiburgu, zaměřený na

mikrobiologii a infekční nemoce. Paul Uhlenhuth zemřel 13. prosince 1957 ve Freiburgu

Také byl vlivným propagátorem výzkumu o rakovině. Ve své době, kdy kriminalistika byla „v plenkách“, forenzní vědy v nedohlednu, byl právě Uhlenhuth propagátorem a zejména zakladatelem metod v oblasti bakteriologie a hygieny, které jsou využitelné v rámci kriminalistiky a kriminalistické techniky.

Životopis

Paul Uhlenhuth se narodil 7. ledna 1870 v Hannoveru, otec Carl Christopher Uhlenhuth, matka Elise Wasmus. Paul Uhlenhuth navštěvoval střední školu v Magdeburgu a Hannoveru.

Uhlenhuth absolvoval medicínské vzdělání na Akademii císaře Wilhelma pro armádní lékaře v Berlíně. Následně byl Uhlenhuth asistentem Roberta Kocha. V roce 1905 byl jmenován soukromým docentem. V letech 1906 až 1911 zastával funkci ředitele bakteriologického oddělení Říšského zdravotního úřadu. V roce 1918 na univerzitě v Marburgu a v roce 1923 na Albert-Ludwigs univerzitě ve Freiburgu se stal profesorem.

Paul Uhlenhuth se oženil 8. května

1899 v Hannoversch Münden s Martou von Klüfer (narozena 1. února 1873, úmrtí 10. října 1961). Jejich první dcera Margarethe se narodila 4. února 1900, jejich druhá dcera Irmgard 26. července 1903 a jejich třetí dcera Clara 1. srpna 1905, všechny tři v Greifswaldu.

V roce 1893 začal Paul pracovat na Friedrich-Wilhelms univerzitě jako pomocný lékař. V roce 1897 se stal lékařským asistentem u Roberta Kocha v Ústavu pro infekční choroby. Ve stejném roce se stal vedoucím lékařem u Friedricha Loefflera, s nímž odešel do Hygienického institutu univerzity v Greifswaldu (německé město v Meklenbursku-Předním Pomořansku). Od roku 1906 do roku 1911 byl Uhlenhuth ředitelem bakteriologického oddělení císařského zdravotnictví.

Uhlenhuth byl oceněn řadou vyznamenání a také byl členem Akademie věd Leopoldina a Královské švédské akademie věd. V letech 1910 až 1952 byl mnohokrát nominován na Nobelovu cenu za medicínu. V době jeho smrti byl jedním z nejslavnějších lékařských vědců v Německu a jedním z mála příkladů někoho, kdo byl oceňován stejně jak na východě, tak na západě během studené války.

Kariéra, výzkum

Uhlenhuth objevil v roce 1901 důležitou metodu pro soudní lékařství k rozlišení lidské a zvířecí krve. Důležitou počáteční zmínkou je významný objev Emila von Behringa, který objevil, že inokulovaná zvířata difterickým toxinem vytvořila v krevním séru obranné látky. Tyto obranné látky byly pojmenovány jako precipitiny. Jiní vědci, jako například Jules Bordet, se pokusili vymyslet sérum proti jiným infekcím. Bylo zjištěno, že precipitiny byly specifické pro injikované antagonisty. V roce 1900 Uhlenhuth začal vstříkovat králíkům slepičí krev, a pak smíchal sérum králíka s bílkovinou slepičího vejce. Vaječné proteiny se ze směsi oddělily (vysrážely). Z tohoto výzkumu byl Uhlenhuth schopen usoudit, že krev různých zvířat obsahovala jedinečné proteiny. Později kombinoval i jiné ptáky a živočišné druhy, např. osly, koně, hovězí dobytek, kozy, kočky, psy, myši, morčata a třeba i daňky. Tyto jeho objevy se rozšířily v schopnost odlišit lidskou krev od krve zvířecí.

V roce 1915 byl Uhlenhuth spoluobjevitelem *Leptospira* gramnegativních bakterií patřících do kmene spirochét - RGA. Tato bakterie je příčinou Weilovy choroby, jedná se o závažnou formu leptospirózy charakterizované epistaxí, žloutenkou, zimnicí, horečkou, bolestmi svalů a hepatomegalií. Tato nemoc byla jednou z mnoha nemocí, která postihla vojáky během zákopové války v období I. světové války.

V roce 1942 byla Uhlenhuthovi udělena cena Emila von Behringa, kterou Univerzita v Marburgu uděluje každé dva roky za vynikající úspěchy

v imunologii, sérových terapiích a chemoterapii. Uhlenhuth publikoval několik článků v recenzovaných časopisech a byl aktivním výzkumníkem v různých oblastech bakteriologie a imunologie, včetně výzkumu v oblasti chemoterapie a nemoci syfilis.

Poté, co Uhlenhuth odešel z Univerzity ve Freiburgu v roce 1936, vedl vlastní výzkumný ústav ve Freiburgu známý jako Státní výzkumná laboratoř. Ústav byl zřízen s finanční podporou Německé rady pro výzkum a Uhlenhuth ho vedl až do své smrti v roce 1957 ve věku téměř 88 let. Na počátku padesátých let se ústav stal součástí lékařské fakulty Univerzity ve Freiburgu.

Zlomová kauza

„V poklidných přímořských lázních Göhren se tam 1. července 1901 odehrál šokující zločin. Majitel tamního povoznictví Stubbe začal večer prostrádat své dva malé syny, osmiletého Hermanna a šestiletého Petra. Nepřišli k večeři, což nikdy předtím neudělali. Otec napanikařil, usoudil, že chlapi zabloudili v okolních lesích, a vydal se je s několika sousedy a jedním četníkem hledat. Druhý den zrána jeden ze sousedů učinil hrůzný objev, který otrásl nejen celým ostrovem, ale celým Německem.

V lesním houští se skrývala těla obou chlapců. Byla ale v příšerném stavu. Vrah jim odřízl hlavy a amputoval ruce i nohy. Těla rozřízl a vnitřní orgány rozházel po okolí. Podařilo se navíc zjistit, že chybí srdce jednoho z chlapců, vrah si je patrně odnesl s sebou. V nedalekém houští se pak našel velký zakrvácený kámen,

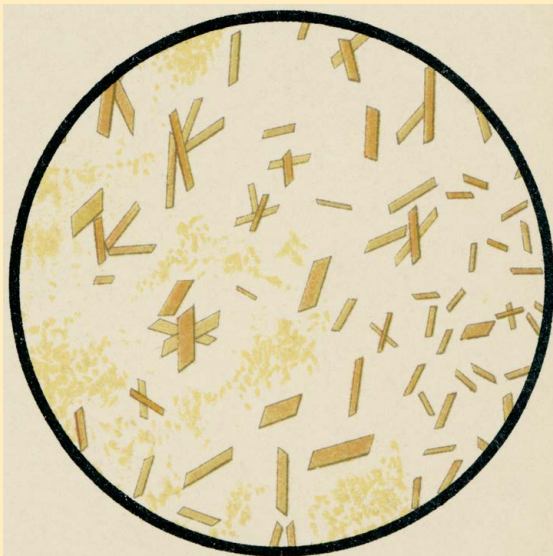
kterým vrah obě děti ubil. Ze stop bylo každému jasné, že šlo – jak se tehdy říkalo – o vraždu z vilnosti. Policisté okamžitě zahájili vyšetřování a případ bleskově vyřešili. Už odpoledne zjistili od prodavačky ovoce, která oba chlapce znala, že se s nimi bavil truhlářský tovaryš Ludwig Tessnow z nedaleké osady. Byl známý jako podivín, který několik let vandroval po Německu, až se nakonec vrátil na ostrov.

Večer téhož dne se policistům přihlásil další svědek – silniční dělník, kterého Tessnow předchozího dne večer minul při návratu domů. Dělník si povšiml, že tovaryš měl svůj oblek plný hnědých skvrn. Policie Tessnowa zatkla ještě téhož dne – nepřímé důkazy přinejmenším nasvědčovaly, že by mohl mít s vraždou něco společného. Podezření se ještě prohloubilo, když policisté při domovní prohlídce objevili Tessnowův nový oblek, nový klobouk, novou kravatu a papírový límeček. Bylo vidět, že části obleku byly čerstvě přeprané, někde zůstaly zaprané skvrny, jinde se zachovaly i drobné hnědé flíčky. Hlavně na náprsence a okraji klobouku.

Tessnow se hájil tím, že skvrny na klobouku prý byly od hovězí krve a ostatní pocházely od truhlářského mořidla, se kterým denně pracuje.

Jenže Tessnow udělal chybu, zároveň mu trochu neprálo štěstí a spravedlnosti pomohla drobná náhoda. Jak truhlářský tovaryš stále zdůrazňoval, že skvrny na oblečení jsou od mořidla, vybavil se vyšetřujícímu soudci jiný případ.

Tři roky předtím někdo v pevninském městě Greifswald podobně brutálním

Ukázka krystalografické zkoušky zkoumání krve (Teichmannův test)

Vyhledání a zajištění krevních stop

způsobem zavraždil dvě malé dívky. Jejich těla rozřezal na malé kousky, které také roztrousil po lese. I tehdy se mezi podezřelými ocitl jistý truhlářský tovaryš, jehož oblek byl také plný skvrn. Jenže tenkrát se policejní úřady spokojily s jeho výpovědí, že jde o mořidlo, a propustily ho z vazby.

Vyšetřující soudce se dotázal na detaily staršího případu a zneklidněl, když zjistil, že i tehdy byl podezřelým právě Ludwig Tessnow. A co víc – pátral dál a zjistil, že nedaleko místa vraždy chlapců někdo sotva měsíc předtím pozabíjel sedm ovcí. Scénář byl stejný jako u vražd dětí, pachatel ovce rozřezal na malé kousky a rozházel je po poli. Majitel ovcí ho dokonce přistihl při činu, zdálky ho viděl a později na policii poznal podle chůze a pohybů právě Tessnowa.

Přestože se kruh důkazů kolem mladého truhláře utahoval, on dál tvrdil, že nezabil ani žádnou ovci, ani žádné dítě. A znovu opakoval svoji verzi o truhlářském mořidle. Navzdory všem nepřímým důkazům vyšetřující soudce pochyboval o tom, že se Tessnowa podaří usvědčit a odsoudit.

V tu chvíli přišel s nápadem státní zástupce – doslechl se o práci německého lékaře Paula Uhlenhutha, který prý dokáže nejen odhalit zaslou krev, ale rozlišit lidskou a zvířecí a dokonce určit krev různých druhů zvířat.

Kdyby se podařilo na šatech podezřelého Ludwiga Tessnowa najít jak krev ovcí, tak krev lidskou, a navíc ve velkém množství, zhroutil by se scénář, kterého se mladý truhlář stále držel: krev na klobouku je hovězí, skvrny na šatech od mořidla...

Podezřelý v případě Ludwig Tessnow stále tvrdil, že skvrny na jeho oděvu pocházely od hovězí krve a některé skvrny od truhlářského mořidla. Již

v této době byli vyšetřovatelé schopni prokázat opak. Tessnow byl za svůj zločin popraven v roce 1904.

Objev rozlišování krve lidí a dokonce jednotlivých druhů zvířat zprvu vůbec nesměřoval ke kriminalistice. Vycházel vlastně z pozoruhodného závodu lékařů, který odstartoval ve chvíli, kdy lékařská věda pochopila význam sérologie a očkování. Lékaři se od té doby předháněli s vynalézáním možností, jak séry vymýtít tu kterou nemoc. Hledali jednotlivá séra málem jako elixír života.“

Uhlenhuth měl nakročeno ke kariéře veleváženého lékaře, ale snad právě tehle případ ho definitivně zapsal do historie tehdy ještě opomíjeného oboru soudního lékařství. Uhlenhuth totiž původně začal hledat sérum proti slintavce a kulhavce, viru, který tehdy lékaři nedokázali pod mikroskopy ani zpozorovat.

Objev rozlišování krve lidí a dokonce jednotlivých druhů zvířat zprvu vůbec nesměřoval ke kriminalistice

Uhlenhuthova metoda

Když se hovoří o krevním testu, obvykle se jedná o typizaci krve. Krevní testy lze využít při určení rodičovství, analýze DNA a při hledání genetických markerů (což jsou novodobé metody využívané až zejména v posledních desetiletích či dokonce letech). Jedním z méně běžných použití je rozlišení lidské a zvířecí krve, tomuto použití říkáme Uhlenhuthův test. V oboru patologie je tento test známý jako precipitinový test, který má s poměrně

krátkou historií za zásluhu velký pokrok ve forenzních vědách.

Krevní testy pomáhají kvalifikovat či diskvalifikovat podezřelé osoby z trestné činnosti. Antigeny se v krvi člověka nazývají proteinové markery. Ty se nacházejí na povrchu červených krvinek. Protilátky se připojují k antigenům. Protože protilátka je protein používaný k boji proti cizím látkám, bakteriím a virům, jsou proto antigeny pro naši existenci zásadní. Pokud se forenzní vědec pokouší detekovat cizí krevní typ, vstříkne do krve konkrétní protein a očekává, že dojde k aglutinaci (shlukování). Obecně řešeno Uhlenhuth dokázal sloučit sérum, které identifikovalo lidskou krev pomocí chemické reakce, která vytvořila sraženinu. Jedná se o specifickou reakci protilátek, která umožňuje nejen vzájemně odlišit krev lidskou a zvířecí, ale i v případě potřeby určit i druh zvířete, tj. zda se jedná např. o krev koňskou, hovězí či psí. Vlastní zkouška spočívá ve spojení vyšetřované tekutiny, např. výluhu z krevní skvrny s precipitačními séry proti zjišťovaným bílkovinám. Obecně se provádí série paralelních pokusů se všemi dostupnými antiséry. Při konkrétním podezření, např. že jde o lidskou krev, se použije pouze séra proti lidské bílkovině. Precipitace se uskutečňuje ve skleněných kapilárách (což je právě Uhlenhuthova metoda). Pozitivní výsledek se projeví bělavým zákallem v místě styku zkoumaného výluhu s precipitačním sérem.

Výsledky Uhlenhuthovy práce přinesly významný pokrok v kriminalistice, umožnily rozlišit lidskou krev od zvířecí a pomohly vyšetřovatelům najít a odsoudit mnoho podezřelých z trestných činů za poslední století.

REFERENCE:

1) Využito viz <https://www.nasezdravotnictvi.cz/aktualita/medicina-proti-zlocinu-serioveho-vraha-deti-poprve-usvedcil-dukaz-krve>, provozovatel stránek Česká lékařská komora, ze dne 9. 2. 2020.

LITERATURA:

1. STRAUS, J. a F. VAVERA. Slovník kriminalistických pojmů a osobností. 1. vyd. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk. 2010, 352 s. ISBN 978-80-7380-258-5.
2. STRAUS, J. a F. VAVERA. Paul Uhlenhuth, zakladatel moderní kriminalistické biologie. Kriminalistika. Praha: Ministerstvo vnitra ČR, 2020, LIII, č. 2, s. 133-139. ISSN 1210-9150.
3. PJEŠČAK, J. a kol. Základy kriminalistiky. Praha: Naše vojsko. 1976, 408 s.
4. <https://www.nasezdravotnictvi.cz/aktualita/medicina-proti-zlocinu-serioveho-vraha-deti-poprve-usvedcil-dukaz-krve>, ze dne 9. 2. 2020.
5. https://www.biologie-seite.de/Biologie/Paul_Uhlenhuth, ze dne 9. 2. 2020.
6. <https://www.deutsche-biographie.de/sfz48812.html>, ze dne 9. 2. 2020.
7. <https://www-astro.physik.tu-berlin.de/~bolick/PvD/personen/e/34>, ze dne 9. 2. 2020.
8. https://de.wikipedia.org/wiki/Paul_Uhlenhuth, ze dne 9. 2. 2020.
9. <https://peoplepill.com/people/paul-uhlenhuth/>, ze dne 9. 2. 2020.
10. <http://www.americanforensics.org/uhlenhuth-test/>, ze dne 9. 2. 2020.

2021

PRÁZDNINOVÉ LETNÍ KEMPY

Plány na letošní prázdniny jsou v plném proudu a spolu s nimi i přihlašování na **HAMR dětské letní kempy**.

V nabídce najdete velký výběr termínů od všech sportů.

www.hamrsport.cz/kempy

*Více informací
a přihlášky*

- Všesportovní
- Mini všesportovní
- Tenisový
- Mini a baby tenisový
- Badmintonový
- Beachvolejbalový
- Fotbalový
- Aerobikový
- Stolního tenisu

#sportujproradost

